

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VYUŽITÍ ŽENIJNÍHO VOJSKA ARMÁDY ČESKÉ
REPUBLIKY V RÁMCI POVODNÍ V ROCE 2024**

Autor práce: Kamil Červenka

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Bc. Ing. Vladimír Kepřt, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Kamil Červenka

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: Využití ženijního vojska Armády České republiky v rámci povodní v roce 2024

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Use of the Czech Army Engineer Regiment During Floods in 2024

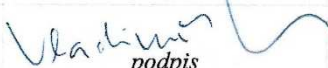
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): Bc. Ing. Vladimír Keprt, Ph.D.

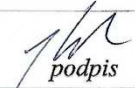

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): duben 2025

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnotit efektivitu nasazení 15. ženijního pluku AČR při odstraňování následků povodní v roce 2024. Vedlejším cílem je navrhnout jednotlivá opatření aplikovatelná pro budoucí nasazení.

Student: Kamil Červenka	16.4.2025 datum	podpis
Vedoucí práce: Bc. Ing. Vladimír Keprt, Ph.D.	16.4.2025 datum	podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	22.5.2025 datum	podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	24.5.2025 datum	podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	2.6.2025 datum	podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Bc. Ing. Vladimíru Keprtovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce a všem příslušníkům 152. ženijního praporu, kteří se podíleli na realizaci výzkumné části práce.

ABSTRAKT

ČERVENKA, K. *Využití ženijního vojska Armády České republiky v rámci povodní v roce 2024: bakalářská práce.* České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 60 s. Vedoucí bakalářské práce: Bc. Ing. Vladimír Kepřt, Ph.D.

Klíčová slova: Armáda České republiky, efektivita nasazení, integrovaný záchranný systém, ozbrojené síly, síly a prostředky, ženijní vojsko, živelní pohroma.

Bakalářská práce se zabývá hodnocením efektivitu nasazení 15. ženijního pluku při ničivých povodních v roce 2024. Práce zhodnocuje efektivitu ve třech zkoumaných oblastech – personální, technické a operační. Teoretická část se zaměřuje na vymezení a definování základních pojmů a legislativního rámce souvisejícího s nasazením armády při řešení živelních pohrom. Součástí této části je rovněž přehled a charakteristika vybraných nasazení při povodních v minulosti. Praktická část se věnuje nasazení Povodně 2024, kde je realizován kvalitativní výzkum formou strukturovaných rozhovorů s nasazenými vojáky. Získaná data jsou dále analyzována, vyhodnocena a interpretována, včetně komparace tohoto nasazení s nasazeními v minulosti. V závěru práce jsou navrhována jednotlivá opatření a doporučení pro praxi.

ABSTRACT

ČERVENKA, K. *Use of the Czech Army Engineer Regiment During Floods in 2024: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2026. 60 pp. Supervisor: Bc. Ing. Vladimír Kepřt, Ph.D.

Key words: armed forces, Army of the Czech Republic, deployment efficiency, engineer corps, flood, forces and assets, Integrated Rescue System, natural disaster.

This bachelor thesis focuses on evaluating the effectiveness of the 15th Engineer Regiment's deployment during the devastating floods of 2024. The thesis assesses effectiveness across three researched areas: personnel, technical, and operational. The theoretical part is dedicated to the delimitation and definition of key concepts and the legislative framework regarding military deployment in response to natural disasters. This section also includes an overview and characterization of selected past flood deployments.

The practical part examines the 2024 flood deployment through qualitative research conducted via structured interviews with deployed soldiers. The collected data are further analyzed, evaluated, and interpreted, including a comparison of this deployment with historical ones. Finally, the conclusion proposes specific measures and recommendations for practical application.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Armáda České republiky ve vztahu k ochraně obyvatelstva	12
2.1 Krizový management	13
2.1.1 Orgány krizového řízení.....	14
2.1.2 Krizové stavy	14
2.2 Integrovaný záchranný systém.....	16
2.2.1 Základní složky IZS	16
2.2.2 Ostatní složky IZS.....	17
2.2.3 Koordinace složek IZS.....	17
2.3 Ozbrojené síly České republiky	19
2.4 Síly a prostředky AČR v rámci IZS	21
2.4.1 15. ženijní pluk.....	24
2.4.2 31. pluk radiální, chemické a biologické ochrany.....	25
2.4.3 Letecké základny Vzdušných sil AČR.....	26
2.4.4 Agentura vojenského zdravotnictví.....	26
2.5 Nasazení SaP AČR při povodních v minulosti	26
2.5.1 Povodně 1997.....	27
2.5.2 Povodně 2002.....	28
2.5.3 Povodně 2013.....	29
3 Nasazení „Povodně 2024“	30
3.1 Výzkumné metody a zpracování dat	32
3.1.1 Výzkumné metody	32
3.1.2 Výzkumný soubor	32
3.1.3 Etické principy	33
3.1.4 Realizace výzkumu	33
3.1.5 Analýza dat.....	33

3.2	Hodnocení výsledků.....	34
3.2.1	Personální oblast	34
3.2.2	Technická oblast.....	39
3.2.3	Operační oblast.....	41
3.3	Analýza, vyhodnocení a komparace rozhovoru v podcastu Kamufláž.....	44
3.3.1	Analýza rozhovoru	45
3.3.2	Komparace s nasazením v Olomouckém kraji.....	46
3.4	Komparace s nasazeními v minulosti.....	47
3.5	Diskuze.....	48
	Závěr	51
	Seznam použitých zdrojů	52
	Seznam zkratk	57
	Seznam obrázků a tabulek.....	58
	Seznam příloh.....	58
	Přílohy	59

Úvod

V září 2024 zasáhla část území České republiky a dalších států střední Evropy extrémní povodeň, která vedla k rozsáhlým materiálním škodám a ztrátám na lidských životech. V důsledku velmi intenzivních a dlouhotrvajících srážek způsobených tlakovou níží Boris dosáhly denní úhrny srážek absolutních rekordů za celou dobu pozorování. Mezi nejhůře zasažené oblasti patřil Olomoucký a Moravskoslezský kraj, kde byl na celém území vyhlášen stav nebezpečí.

K zabezpečení plnění úkolů spojených zejména s likvidací následků živelní pohromy byla vyčleněna i Armáda České republiky. Ačkoli není součástí základních složek integrovaného záchranného systému, jako jedna z ostatních složek plní nezastupitelnou úlohu v podobných mimořádných situacích. Stěžejní roli zde sehrál 15. ženijní pluk, který plnil úkoly spojené nejen s likvidací následků ničivých povodní, ale zejména i stavbou provizorních přemostění sloužících k zajištění zprůchodnění důležitých komunikací. Právě stavba mostních provizorií od počátku nasazení připadla na 152. a následně i 153. ženijní prapor.

Bechyňští ženisté působili zejména v Olomouckém kraji, zatímco vojáci ze 153. ženijního praporu z Olomouce působili v kraji Moravskoslezském. Během jejich dvouměsíčního nasazení bylo vybudováno 22 mostů a 8 lávek, které zajistily obnovení běžného fungování zasažených obcí. Nasazení vojáci se během operace potýkali s vlivy extrémního počasí, náročným terénem a velkým množstvím úkolů, které však plnili s maximálním úsilím. Aktuálnost a specifika nasazení byla hlavním důvodem ke zpracování bakalářské práce zaměřené na vyhodnocení efektivity nasazení ženijních jednotek.

Nasazení ženijního pluku podtrhuje jejich motto: „*Sloužíme, abychom pomáhali!*”

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení efektivity nasazení 15. ženijního pluku při povodni v roce 2024, v oblasti personální, technické a operační. Získaná data jsou následně analyzována, vyhodnocena a interpretována. Dále je provedena komparace tohoto nasazení s obdobnými zásahy AČR při povodních v minulých letech. Vedlejším cílem práce je, na základě zjištěných výsledků, návrh odpovídajících doporučení a opatření pro praxi.

Bakalářská práce se v teoretické části zaměřuje na vymezení a definování základních pojmů a legislativního rámce souvisejícího s nasazením Armády České republiky při řešení živelních pohrom. Součástí této části je rovněž přehled a charakteristika vybraných nasazení AČR při povodních v minulých letech. Praktická část práce se věnuje konkrétnímu nasazení Armády České republiky při mimořádné události „Povodně 2024“, v jehož rámci byl nasazen ženijní pluk.

V práci je využita metoda analýzy odborné literatury, dokumentů, rozhovoru a závěrečných zpráv, které umožňují identifikovat klíčové informace vedoucí k naplnění cílů práce a následná metoda syntézy poskytla ucelený přehled o jednotlivých oblastech zájmu. Praktická část je realizována kvalitativním výzkumem, který umožňuje hlubší vhled do zkoumané problematiky. Výzkum byl realizován formou strukturovaných rozhovorů, které eliminují pravděpodobnost toho, že se jednotlivé odpovědi respondentů budou výrazně lišit. Získaná data se následně lépe analyzují a srovnávají. Výzkum byl proveden se dvěma příslušníky 152. ženijního praporu, kteří působili ve velících funkcích během nasazení.

Mezi další metody patří metoda komparace, která slouží k porovnávání určitých vlastností u zvolených předmětů zkoumání, kdy sleduje jejich souvislosti, podobnosti nebo rozdílnosti.¹ Samotné analyzování transkripce rozhovorů proběhlo metodou otevřeného kódování, při kterém jsou vyznačena klíčová slova a věty, která zobecňují jednotlivé myšlenky. Množství sebraného materiálu bylo následně tematicky sdružováno do skupin a kategorií.

¹ REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Praha: Grada, 2009. s.28.

Vymezení základních pojmů:^{2,3,4}

Bezpečnost – je soubor opatření, sloužících k zajištění ochrany a rozvoji lidského systému.

Chráněný zájem – je zájem státu, který má být prioritně ochraňován (typicky život, zdraví, majetek, životní prostředí, bezpečí lidí, technologie, infrastruktura, existence státu).

Likvidační práce – jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.

Mimořádná událost – je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Krizová situace – je mimořádná událost, při které je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.

Záchranné práce – jsou činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.

Živelní pohroma – je rychlý přírodní proces mimořádných rozměrů způsobený účinkem sil uvnitř i vně Země nebo rozdílem teplot a jiných faktorů.

² PROCHÁZKOVÁ, D. *Bezpečnost a krizové řízení*. 1. vyd. Praha, 2006. s 71-85.

³ ŘÍHA, M. *Živelní pohromy*. 1. vyd. Praha, 2006. s 9.

⁴ MARTÍNEK, B., TVRDEK, J. *Základy integrovaného záchranného systému*. 1. vyd. Praha, 2010. s 17.

2 Armáda České republiky ve vztahu k ochraně obyvatelstva

Mezi základní cíle řízení státu patří zajištění ochrany životů, zdraví, bezpečí lidí a majetku. Do zájmů chráněných státem se zařazují také životní prostředí, prvky kritické infrastruktury, ale i samotná existence státu. Každá země má zájem na ukotvení těchto hodnot do základních právních předpisů, a ty jsou předmětem nouzového a krizového plánování.⁵

Česká republika je zavázána zajišťovat bezpečnost svých občanů ústavním pořádkem ČR, zejména Ústavou ČR, Listinou základních práv a svobod a ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v platném znění a zákony navazující na ústavní pořádek České republiky.⁶ Oblast bezpečnosti poskytuje pohled na systém bezpečnosti země jako celek s návazností na začlenění ochrany obyvatelstva do tohoto celku. Za účelem předcházení vzniku mimořádných událostí a k eliminaci nebo minimalizaci negativních dopadů na společnost jsou vytvářeny bezpečnostní systémy. Tyto systémy obsahují nástroje, sloužící k zajištění strategických, životních a dalších důležitých zájmů státu, které jsou zakotveny v Bezpečnostní strategii České republiky.⁷ Jejím primárním cílem je nastavení obecných principů a směřování bezpečnostní politiky, které jsou závazné pro činnost všech orgánů státu a veřejné správy. Mezi hlavními sděleními Bezpečnostní strategie ČR 2023 se nachází bod, který poukazuje na potřeby připravenosti v oblasti řešení mimořádných událostí (dále jen „MU“) a krizových situací, včetně krizí déletrvajícího charakteru, způsobených globální změnou klimatu nebo mimořádnými antropogenními událostmi.⁸

⁵ PROCHÁZKOVÁ, D. *Bezpečnost a krizové řízení*. 1. vyd. Praha, 2006. s 13-14.

⁶ ČESKO, MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. *Bezpečnostní strategie České republiky 2023* [online]. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, © 2023. s 8. [cit. 2025-11-11]. Dostupné z WWW: <https://vlada.gov.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Bezpecnostni_strategie_2023.pdf>.

⁷ KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva I*. České Budějovice, 2011. s 6.

⁸ ČESKO, MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. *Bezpečnostní strategie České republiky 2023* [online]. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, © 2023. s 6. [cit. 2025-11-11]. Dostupné z WWW: <https://vlada.gov.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Bezpecnostni_strategie_2023.pdf>.

2.1 Krizový management

Za účelem zajištění bezpečnosti a rozvoje lidského systému, tím rozumíme ochranu a rozvoj chráněných zájmů, využívá stát (a jeho orgány) nástroje pro řízení lidského systému.

Mezi tyto nástroje patří:⁹

- management založený na datech, odborných hodnoceních a adekvátních metodách rozhodování (strategický, taktický, operační),
- vzdělávání a výchova občanů,
- specifické vzdělávání technických a řídicích pracovníků,
- technické, zdravotnické, kybernetické, ekologické a jiné standardy, normy a postupy sloužící k regulaci procesů, které by mohly vést ke vzniku pohromy nebo zesílení jejích škodlivých účinků,
- inspekce,
- výkonné složky ke zvládnutí nouzových a kritických situací,
- systémy ke zvládnutí kritických situací,
- bezpečnostní, nouzové a krizové plánování,
- specifický systém řízení pro zvládnutí kritických situací.

Jedním z nástrojů je systém ke zvládnutí nouzových a kritických situací, který zavádí pojem krizového řízení, jehož cílem je zajistit zvládnutí kritických situací, které mohou nastat v rámci působnosti orgánu krizového řízení, a plnění opatření a úkolů uložených vyššími orgány. K tomuto se zpravidla využívá opatření „vyhlášení krizové situace“, které umožní dočasné omezení práv a svobod obyvatel, popřípadě využití nadstandartních zdrojů.¹⁰

Cílem krizového řízení je:

- identifikovat, rozpoznat a předcházet vzniku krizových situací,
- zajistit přípravu na zvládnutí možných krizových situací,
- zajistit zvládnutí kritických situací, které mohou nastat v rámci působnosti orgánu krizového řízení a plnění opatření a úkolů uložených vyššími orgány.

⁹ PROHAZKOVÁ, D. *Krizové řízení, havarijní plánování a ochrana obyvatelstva*. 1. vyd. České Budějovice, 2009. s 22.

¹⁰ PROHAZKOVÁ, D. *Krizové řízení, havarijní plánování a ochrana obyvatelstva*. 1. vyd. České Budějovice, 2009. s 17.

2.1.1 Orgány krizového řízení

Problematiku nevojenských krizových situací řeší krizový zákon (zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů), který stanovuje kompetence státním orgánům a orgánům územních samosprávných celků a nadále vymezuje práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě krizové situace, nesouvisejících s obranou ČR před vnějším napadením, a při jejich řešení. Dále tento zákon zastřešuje subjekty, které mají rozhodující roli v rámci krizového řízení, pojmem orgány krizového řízení. Tyto orgány jsou vymezeny v hlavě II krizového zákona. Patří mezi ně vláda, ministerstva a jiné ústřední správní úřady, Česká národní banka, orgány kraje a další orgány s působností na území kraje, orgány obcí s rozšířenou působností a orgány obce.¹¹

2.1.2 Krizové stavy

V současnosti zná česká legislativa čtyři krizové stavy (dále jen „KS“) a těmi jsou:

- stav nebezpečí,
- nouzový stav,
- stav ohrožení státu,
- válečný stav.

V České republice se tato oblast řídí zákonem č. 1/1993 Sb. (čl. 43 Ústavy ČR), na základě kterého má Parlament pravomoc vyhlásit válečný stav, Ústavním zákonem č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, kterým Parlament na návrh vlády vyhláší stav ohrožení státu a vláda nouzový stav, a zákonem č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), na základě kterého může vyhlásit hejtman kraje stav nebezpečí (viz Tab. 1).¹²

¹¹ ROSINOVÁ, M., ŠIMÁK, L. et al. *Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru I*. Brno 2014. s 117.

¹² KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice, 2015. s 7.

Krizový stav	Právní předpis	Vyhlašující orgán	Důvod	Území	Doba trvání
Stav nebezpečí	Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení	Hejtman/ primátor hl. m. Prahy	Při vzniku krizové situace nastalé v důsledku živelní pohromy, průmyslové havárie, nehody nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožuje zdraví, život majetek nebo vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek.	Celý kraj / část kraje	Nejvýše 30 dní, prodloužení se souhlasem vlády
Nouzový stav	Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, čl. 5 a 6	Vláda (předseda vlády)	V případě živelních MU, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví, majetek nebo bezpečnost a vnitřní pořádek.	Celý stát / dotčené území	Nejdéle 30 dní
Stav ohrožení státu	Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, čl. 7	Parlament na návrh vlády	Je-li bezprostředně ohrožena svrchovanost státu nebo územní celistvost státu nebo jeho demokratické základy.	Celý stát	Není omezeno
Válečný stav	Ústavní zákon č.1/1993 Sb. (Ústava ČR), čl. 43 a ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, čl. 2	Parlament	Je-li Česká republika napadena nebo je-li potřeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné ochraně proti napadení.	Celý stát	Není omezeno

Tab. 1 Krizové stavy

V návaznosti na definování krizových stavů je vhodné uvést další dělení. Jak zmiňuje PROCHÁZKOVÁ¹³, v odborných publikacích se rozlišuje rozdíl mezi nouzovou a krizovou situací. V souladu s experty v oblasti řízení je krize nouzovou

¹³ PROCHÁZKOVÁ, D. *Krizové řízení, havarijní plánování a ochrana obyvatelstva*. 1. vyd. České Budějovice, 2009. s 27.

situací, při níž se ztratí kontrola nad situací. Na základě tohoto tvrzení vyspělé země obvykle řeší jen nouzové situace velkého rozsahu, protože mají vybudované systémy pro zvládnání nouzových situací, které běžně využívají standardní síly, prostředky a zdroje.

2.2 Integrovaný záchranný systém

Většina vyspělých zemí světa má záchranářské složky integrované do jednotného systému, který řeší záchranu osob, majetku a ochranu obyvatelstva při různých mimořádných událostech.¹⁴

V České republice je takový systém jasně definován příslušnou právní úpravou, zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, který vymezuje samotný pojem integrovaného záchranného systému, stanovuje jednotlivé složky IZS a jejich působnosti a dále stanovuje působnost a pravomoci státních orgánů a orgánů územní samosprávy, práv a povinností právnických a fyzických osob při přípravě na MU a při záchranných a likvidačních pracích před vyhlášením a po dobu vyhlášení KS. Výše vyjmenovaná stanovení působností, pravomocí, práv a povinností se vztahují na přípravná opatření i samotné řešení MU, zejména záchranných a likvidačních prací. Tato opatření se vztahují jak na období vyhlášení krizového stavu, tak i na období mimo něj.¹⁵

Vznikl na základě potřeby společného postupu různých složek při řešení záchranných a likvidačních prací. Nevytváří nové složky a orgány, avšak pouze sjednocuje postupy zejména při rozsáhlých mimořádných událostech. Ústředním orgánem státní správy na úseku integrovaného záchranného systému, požární ochrany, krizového řízení, civilního plánování a ochrany obyvatelstva je Ministerstvo vnitra ČR.

2.2.1 Základní složky IZS

Základní složky integrovaného záchranného systému tvoří Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé záchranné služby a Policie České republiky.

¹⁴ MARTÍNEK, B., TVRDEK, J. *Základy integrovaného záchranného systému*. 1. vyd. Praha, 2010. s 9.

¹⁵ MARTÍNEK, B., TVRDEK, J. *Základy integrovaného záchranného systému*. 1. vyd. Praha, 2010. s 17.

Tyto složky zabezpečují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádné události, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě MU. Z tohoto důvodu se síly a prostředky (dále jen „SaP“) rozmisťují po celém území ČR.¹⁶

2.2.2 Ostatní složky IZS

Ostatními složkami IZS jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, havarijní a jiné služby, organizace a sdružení, která jsou využitelná k záchranným a likvidačním pracím.¹⁷ Jejich zapojení při řešení MU je na vyžádání, podle povahy události na základě možnosti zásahu. Jak přímo zmiňuje KOVÁŘ¹⁸, pro podporu IZS se počítá s využitím Armády ČR při rozsáhlých mimořádných opatřeních, zejména velkých povodních, nouzovém zásobování a jako podpora Policie ČR při nepokojích.

2.2.3 Koordinace složek IZS

Koordinací složek IZS při společném zásahu rozumíme koordinaci záchranných a likvidačních prací včetně řízení součinnosti zásahu, která spočívá například v realizaci následujících činností:

- vyhodnocování informací o mimořádné události (druh, rozsah, vyvolaná ohrožení),
- uzavření místa zásahu,
- záchrana osob, zvířat, majetku a jejich evakuace,
- poskytování neodkladné zdravotní péče,
- přijetí opatření k zabezpečení bezpečnosti a ochrany zasahujících složek IZS,
- přerušení příčiny vzniku MU,
- omezení ohrožení,
- přijetí adekvátních opatření v oblastech, kde se očekává působení MU.

Organizace a koordinace těchto prací probíhá na třech úrovních, taktické, operační a strategické. **Taktická úroveň** řízení při společném zásahu je zajišťována velitelem zásahu, který řídí činnosti v místě nasazení a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události. O tom, kdo je velitel zásahu, rozhoduje druh MU, jelikož záleží na tom, kdo řídí záchranné a likvidační práce převažující v místě nasazení. Velitel zásahu

¹⁶ KOVÁŘ, M. *Ochrana před povodněmi*. 1. vyd. Praha, 2004. s 53-54.

¹⁷ ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., ze dne 28. června 2000, o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s 3461-3474. § 4 odst. 2.

¹⁸ KOVÁŘ, M. *Ochrana před povodněmi*. 1. vyd. Praha, 2004. s 54.

taktéž provádí již zmíněnou koordinaci složek a organizaci jednotlivých prací a úkolů. Navíc má oprávnění zřídit štáb velitele zásahu, popřípadě místo události rozdělit na jednotlivé sektory a úseky a určit příslušné podřízené velitele těchto celků.

Operační úroveň koordinují operační a informační střediska integrovaného záchranného systému základních složek IZS (dále jen „OPIS“), která jsou stálými orgány pro koordinaci složek IZS. Patří mezi ně Krajské operační a informační středisko a Národní operační a informační středisko. Jejich povinností je zprostředkovat organizaci plnění úkolů od velitele zásahu a dále jsou oprávněni povolát a nasadit síly a prostředky podle požadavku velitele zásahu. Z tohoto důvodu je potřebná důkladná spolupráce mezi velitelem zásahu a operačním a informačním střediskem. Velitel zásahu zprostředkovává zásadní informace pro operační a strategickou úroveň řízení, zejména jejich aktuálnost a stav prací v místě nasazení. Dále poskytuje informace o časovém rámci prací, nasazených silách a prostředcích složek, jejich potřebách a požadavcích, ale i o aktuálních změnách a vývoji situace a jiných významných informacích z místa zásahu.

Nejvyšší stupeň řízení, **strategická úroveň**, zajišťována ministerstvem vnitra, správními úřady, hejtmanem kraje (nebo primátorem hl. m. Prahy) a ostatními správními úřady, představuje přímé zapojení těchto orgánů do koordinace záchranných a likvidačních prací. Jejich zapojení nastává v případě, kdy o ni požádá velitel zásahu, případně pro hejtmana kraje nebo ministerstvo vnitra stačí, že mimořádná událost dosáhne nejvyššího stupně poplachu podle poplachového plánu. V druhém případě je na uvážení zmíněných orgánů, zda převezmou koordinaci prací. Hlavním účelem strategické úrovně je koordinace prací při potřebě zapojení sil a prostředků v působnosti ministerstva, ostatních ministerstev, jiných správních orgánů apod. v souladu s Ústředním poplachovým plánem, poplachovým plánem kraje, vnějšími havarijními plány a havarijním plánem kraje. Dále se soustředí na určení priorit Z a L prací při rozsáhlých MU, zabezpečení materiální a finančních prostředků pro činnost nasazených složek a na zajištění návaznosti Z a L prací s opatřeními pro krizové stavy.¹⁹

Pojem územně příslušný poplachový plán zahrnuje ústřední poplachový plán IZS (dále jen „ÚPP“) a poplachový plán IZS kraje. Územně příslušný poplachový plán je uložen na územně příslušném operačním a informačním středisku IZS, kterým je operační a informační středisko HZS kraje. Jeho obsahem je souhrn spojení na základní a ostatní

¹⁹ MARTÍNEK, B., TVRDEK, J. *Základy integrovaného záchranného systému*. 1. vyd. Praha, 2010. s 109 - 120.

složky IZS, přehled sil a prostředků ostatních složek IZS (například Armády ČR) a způsob povolávání a vyzumívání vedoucích složek IZS a dalších funkcí a orgánů. Ústřední poplachový plán IZS je uložen na OPIS MV – GŘ HZS ČR.²⁰

Ústřední poplachový plán také říká, že ústřední koordinace záchranných a likvidačních prací je vyžádána, nebo přímá. Vyžádaná koordinace je taková, kdy generální ředitelství poskytuje pomoc, povolává a nasazuje síly a prostředky při řešení mimořádné události postiženému kraji. Zatímco přímá koordinace spočívá v přímém řízení a úkolování HZS krajů vybraných složek při přímo řízených záchranných a likvidačních pracích, kdy je podmínkou vyhlášení nouzového stavu.²¹

2.3 Ozbrojené síly České republiky

Česká republika disponuje ozbrojenými silami, jejichž hlavním úkolem je zajištění bezpečnosti. Ozbrojené síly dělíme na tři složky – **Armádu České republiky**, **Vojenskou kancelář prezidenta republiky** a **Hradní stráž**. V kontextu zaměření práce bude dále podrobněji popsána pouze Armáda České republiky (dále jen „AČR“), která tvoří hlavní složku ozbrojených sil a lze ji také využít jako ostatní složku integrovaného záchranného systému podle zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky.

Základním úkolem Armády ČR je připravovat se k obraně České republiky a bránit ji proti vnějšímu napadení. Dále participuje na plnění mezinárodních úkolů plynoucích z mezinárodních smluv a také ji lze použít k celému spektru úkolů vyplývajících ze zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky.²² Mezi tyto úkoly patří například využití v rámci:²³

- o záchranných prací při pohromách nebo jiných závažných situacích ohrožujících životy, zdraví, značné majetkové hodnoty nebo životní prostředí nebo k likvidaci následků pohromy,

²⁰ *Dokumentace IZS - Územně příslušný poplachový plán IZS* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru, 2025. [cit. 2025-11-13]. Dostupné z WWW: <<https://hzscr.gov.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d>>.

²¹ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky. 2025. čl. 1. [cit. 2025-11-12]. Dostupné z WWW: <<https://hzscr.gov.cz/soubor/2024-12-17-aktualizace-upp-hzs-cr-fin-pdf.aspx>>.

²² GERHÁT, I. *Příprava občanů k obraně státu: příručka pro učitele základních škol*. 2. vyd. Praha, 2018. s 49.

²³ MARTÍNEK, B., TVRDEK, J. *Základy integrovaného záchranného systému*. 1. vyd. Praha, 2010. s 85.

- k poskytování leteckých služeb,
- odstraňování jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky,
- plnění humanitárních úkolů civilní ochrany,
- zabezpečení letecké zdravotní dopravy,
- zajištění letecké služby pátrání a záchrany (SAR).

Plnění těchto úkolů vyžaduje přípravu personálu ozbrojených sil vyplývající ze zákona č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách ČR v § 29 odstavce 1. Ten uvádí, že plnění bojových, záchranných a humanitárních úkolů předchází příprava, která zahrnuje vzdělávání a vojenský výcvik. Nejčastěji se jedná o formu základní, odborné a speciální přípravy, přičemž zdůrazňuje i zaměření na fyzický a psychologický výcvik.²⁴

Česká republika disponuje plně profesionální armádou od 1. ledna 2005, kdy na základě novely branného zákona došlo ke zrušení základní vojenské a civilní služby. Touto změnou však nebyla ovlivněna branná povinnost v případě ohrožení státu.²⁵ Struktura Armády České republiky je tvořena pozemními, vzdušnými, speciálními, kybernetickými a teritoriálními silami, agenturami a dalšími prvky. Mezi tyto prvky tvořící AČR spadá například Velitelství výcviku – Vojenská akademie nebo Velitelství pro operace. Ve velení armády stojí náčelník generálního štábu a jemu podřízený generální štáb.²⁶ Je členěna na jednotlivé vojenské útvary a zařízení, přičemž je vystavěna formou divizní a funkční struktury.²⁷

Hlavním elementem Armády ČR jsou **pozemní síly**, tvořené z přibližně 13 tisíců profesionálních vojáků. Vyznačují se vysokou mobilitou, flexibilitou a palebnou silou, což je předurčuje k plnění úkolů v celém spektru operací, a jsou připravovány pro plnění vojenských i nevojenských úkolů. Sestávají se z bojových sil (4. brigáda rychlého nasazení Žatec, 7. mechanizovaná brigáda Hranice a 43. výsadkový pluk Chrudim), sil bojové podpory (13. dělostřelecký pluk Jince, 15. ženijní pluk Bechyně, 31. pluk radiální, chemické a biologické ochrany Liberec a 53. pluk průzkumu a elektronického boje

²⁴ ČESKO. Zákon č. 219/1999 Sb., ze dne 14. září 1999, o ozbrojených silách České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 76. § 29 odst. 1.

²⁵ ROUŠAR, J. *Česká republika a její profesionální armáda*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2006. s 75.

²⁶ *Koncepce výstavby Armády České republiky 2035*. Praha: Ministerstvo obrany ČR – VHÚ Praha, 2024. ISBN 978-80-7278-873-6. [cit. 2025-11-13]. Dostupné z WWW: <https://mocr.mo.gov.cz/images/id_40001_50000/46088/KVA__R_2035_Final.pdf>.

²⁷ KAVAN, Š. *Bezpečná společnost – aktuální otázky krizového managementu*. 1. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. s 82.

Heliodora Píky Opava) a sil bojového zabezpečení (14. pluk logistické podpory Pardubice).²⁸

Další důležitý prvek armády tvoří **vzdušné síly**, které tvoří klíčovou roli v rámci zabezpečení vzdušného prostoru země. V míru plní úkoly spojené s činnostmi při pátrání a záchraně osob (SAR, Search and Rescue), která je určena k vyhledávání a pomoci posádkám letounů v nouzi. Dále zabezpečuje leteckou záchrannou službu a přepravu vojsk. V rámci integrovaného záchranného systému vyčleňuje jednotky k plnění úkolů při katastrofách a živelních pohromách. Struktura vzdušných sil je tvořena bojovými jednotkami (21. základna taktického letectva Čáslav a 22. základna vrtulníkového letectva Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou), jednotkami bojové podpory (24. základna dopravního letectva Praha – Kbely, 25. protiletadlový raketový pluk Strakonice a 26. pluk velení, řízení a průzkumu Brandýs nad Labem – Stará Boleslav) a jednotkou bojového zabezpečení (Správa letiště Pardubice).²⁹

2.4 Síly a prostředky AČR v rámci IZS

Použití armády k záchranným pracím a likvidaci následků pohromy nám zákon uvádí jako „... *dočasné organizované nasazení vojenských útvarů a vojenských zařízení s potřebným vojenským materiálem pod velením příslušného velitele nebo náčelníka, k němuž dochází, pokud příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy nebo požární ochrana nemohou zajistit záchranné práce nebo likvidaci následků pohromy vlastními silami.*”³⁰

K zabezpečení efektivního a včasného nasazení těchto sil jsou uzavírány Rámcové dohody o spolupráci mezi ministerstvem vnitra a ministerstvem obrany. Patří mezi ně „*Dohoda o plánované pomoci na vyžádání mezi ministerstvem vnitra – generálním ředitelství hasičského záchranného sboru ČR a ministerstvem obrany – Generálním štábem Armády ČR*” a dohoda mezi Policií ČR a Armádou ČR o povolání vojáků AČR k plnění úkolů PČR při radiačních haváriích na jaderných elektrárnách.³¹

²⁸ *Struktura – Velitelství pozemních sil. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, © 2025. [cit. 2025-11-13]. Dostupné z WWW: <<https://acr.mo.gov.cz/struktura/gv/velitelstvi-pozemnich-sil-acr-221600/>>.

²⁹ *Struktura – Velitelství vzdušných sil. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, © 2025. [cit. 2025-11-13]. Dostupné z WWW: <<https://acr.mo.gov.cz/struktura/generalni-stab/velitelstvi-vzdusnych-sil-86864/>>.

³⁰ ČESKO. Zákon č. 219/1999 Sb., ze dne 14. září 1999, o ozbrojených silách České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 76. § 15.

³¹ MARTÍNEK, B., TVRDEK, J. *Základy integrovaného záchranného systému*. 1. vyd. Praha, 2010. s 86.

Armáda České republiky vytváří odřady k zabezpečení úkolů stanovených **Ústředním poplachovým plánem integrovaného záchranného systému**. Ten obsahuje přehled sil a prostředků všech složek IZS, včetně jejich počtu a využitelnosti dle konkrétních mimořádných událostí. Dále uvádí, že tyto složky mohou být zařazeny v rámci poplachového plánu krajů, na jejichž území jsou dislokovány.³²

Jednotlivé složky IZS jsou do ÚPP zařazeny v účelově vytvářených skupinách, sestavách, četách nebo odřadech, které samostatně plní předurčený úkol stanovený ÚPP. Tyto jednotky jsou řízeny samostatným velením svého velitele. V případě neschopnosti samostatného působení, například z logistických důvodů, je tato jednotka na základě pokynu národního operačního a informačního střediska generálního ředitelství nasazena jako samostatná organizační součást jiné jednotky. Následně je velitel začleněné jednotky pod přímým velením velitele jednotky, do které byl zařazen.³³

Síly a prostředky AČR lze poskytnout několika způsoby. Prvním způsobem je vyžádání na **plánovanou pomoc**, jako ostatní složka IZS, která probíhá výlučně prostřednictvím OPIS GŘ HZS. Velitel Velitelství pro operace AČR (dále jen „VeOper“) rozhodne o rozsahu nasazení vyčleněných jednotek a následně informuje náčelníka Generálního štábu AČR (dále jen „NGŠ“) a ten vyrozumí ministra obrany ČR.

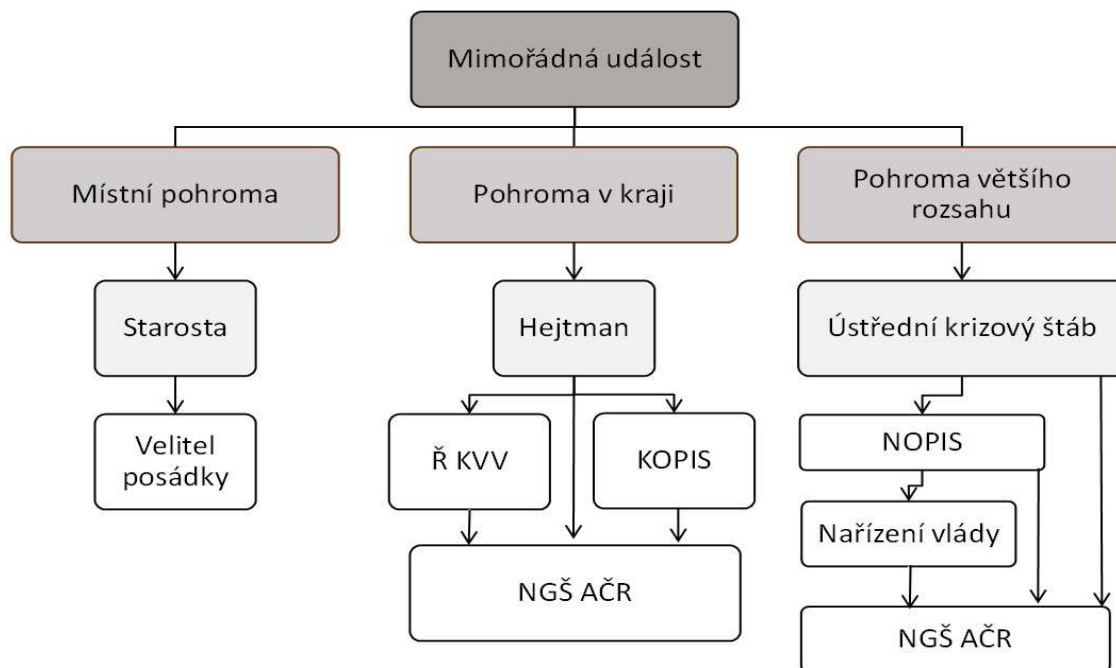
Další formou je využití sil a prostředků AČR na **ostatní pomoc** složkám IZS, která není definována v Dohodě o pomoci na vyžádání, a tyto jednotky nejsou začleněny do Ústředního poplachového plánu nebo poplachových plánů krajů.

Hejtmané krajů a starostové obcí, jejichž území bylo zasaženo pohromou, si mohou vyžádat nasazení armády k záchranným pracím u NGŠ. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, může o využití armády žádat, mimo výše zmíněné, také velitel zásahu nebo velitel jednotky požární ochrany přímo u velitele vojenského útvaru nebo zařízení. Typicky se jedná o vojenskou posádku nejbližší místu pohromy. V případě, že je ohrožena značná část území ČR, rozhoduje o použití armády k záchranným pracím vláda na návrh ministra vnitra. V otázce nasazení armády jako prvku sloužícího k likvidaci následků

³² ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky. 2025. čl. 2. [cit. 2025-11-12]. Dostupné z WWW: <<https://hzscr.gov.cz/soubor/2024-12-17-aktualizace-upp-hzs-cr-fin-pdf.aspx>>.

³³ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky. 2025. čl. 3. [cit. 2025-11-12]. Dostupné z WWW: <<https://hzscr.gov.cz/soubor/2024-12-17-aktualizace-upp-hzs-cr-fin-pdf.aspx>>.

pohromy rozhoduje taktéž vláda na návrh ministra. Na základě rozhodnutí vlády o nasazení armády zřizuje NGŠ Operační centrum Velitelství pro operace, jehož úkolem je řízení a koordinování činností nasazených jednotek.^{34 a 35}

Obr. 1 Postup k vyčlenění jednotek AČR. Zdroj: vlastní zpracování³⁶

Aktuálně Armáda ČR vyčleňuje (podle ÚPP platného k 1. 1. 2025) následující odřady:

- Odřad pro pomoc technikou,
- Odřad pro zabezpečování sjízdnosti,
- Odřad pro terénní a zemní práce,
- Odřad pro průzkum a detekci látek CBRN,
- Odřad pro dekontaminaci techniky,
- Odřad pro dekontaminaci osob,
- Zdravotnické síly a prostředky,
- Veterinární síly a prostředky,

³⁴ ČESKO. Zákon č. 219/1999 Sb., ze dne 14. září 1999, o ozbrojených silách České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 76. § 16.

³⁵ *Otázky a odpovědi: Pomoc vojáků při povodních – Informační servis. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2025. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/otazky-a-odpovedi:-pomoc-vojaku-pri-povodnich-253856/>>.

³⁶ *Podle grafiky dostupné na webu Armády ČR*. [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2025. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/otazky-a-odpovedi:-pomoc-vojaku-pri-povodnich-253856/>>.

- Letecké síly a prostředky pro záchranné práce.

Tyto síly a prostředky jsou poskytovány zejména na plánovanou pomoc při záchranných a likvidačních pracích, a proto mohou být aktivovány již před samotným vypuknutím mimořádné události.³⁷ Pro tyto potřeby vyčleňuje AČR přednostně SaP 15. ženijního pluku Bechyně, 31. pluku radiační, chemické a biologické ochrany Liberec, leteckých základen Vzdušných sil AČR a jednotky spadající pod Agenturu vojenského zdravotnictví. Hlavními důvody vyčlenění těchto prvků jsou unikátní schopnosti výše jmenovaných jednotek.

Při aktivaci vyčleněných sil a prostředků ve prospěch IZS si Armáda ČR vyhrazuje požadavky na logistické zabezpečení nasazených vojáků. To zahrnuje zajištění stravování od 24 hodin od aktivace, ubytování nasazených sil a zabezpečení střežení parkování vojenské techniky po celou dobu nasazení.³⁸

2.4.1 15. ženijní pluk

15. ženijní pluk je určen k plnění úkolů ženijní podpory všech druhů operací AČR na území České republiky i v zahraničí. Mezi jeho hlavní úkoly patří jak bojová podpora jednotek, tak současně plnění prioritních úkolů ve prospěch integrovaného záchranného systému. Vznikl 1. prosince 2013 transformací z 15. ženijní brigády. V současné době je pluk tvořen třemi ženijními prapory, 151. a 152. ženijním praporem v posádce Bechyně a 153. ženijním praporem dislokovaným v Olomouci.³⁹

V případě aktivace sil a prostředků prostřednictvím NOPIS, který vyspecifikuje požadované schopnosti, vyčleňuje ženijní pluk dva odřady – ČECHY A MORAVA s níže uvedenými prostředky. Na základě specifikace jsou následně budovány konkrétní odřady s vybranou technikou a personálem, viz seznam techniky níže. Předpokládaný výjezd je do 24 hodin od vyžádání.⁴⁰

³⁷ *Otázky a odpovědi: Pomoc vojáků při povodních – Informační servis. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2025. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/otazky-a-odpovedi:-pomoc-vojaku-pri-povodnich-253856/>>.

³⁸ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky. 2025. příloha č. 1. [cit. 2025-11-12]. Dostupné z WWW: <<https://hzscr.gov.cz/soubor/2024-12-17-aktualizace-upp-hzs-cr-fin-pdf.aspx>>.

³⁹ *15. ženijní pluk – O nás. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2004-2025. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://zenijnipluk.mo.gov.cz/o-nas>>.

⁴⁰ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky.

- 1x vyprošťovací automobil / jeřáb,
- 2x sklopný nákladní automobil,
- 1x smykem řízený nakladač,
- 1x kolový nakladač,
- 1x tahač + podvalník,
- 1x excavator + 1x tahač + podvalník,
- 1x dozer + 1x tahač + podvalník,
- 2x terénní osobní automobil,
- 2x terénní nákladní automobil,
- 1x autorypadlo.

V kontextu práce je nutné zmínit, že 15. ženíjní pluk dále dokládá schopnost budování logistických mostů jak pro Severoatlantickou alianci (Host Nation Support), tak pro IZS. V rámci IZS je budování mostních provizorií koordinováno se Správou státních hmotných rezerv, která jimi disponuje.⁴¹

2.4.2 31. pluk radiační, chemické a biologické ochrany

31. pluk radiační, chemické a biologické ochrany je jediným specializovaným útvarům určeným k plnění úkolů chemického zabezpečení AČR a úkolů spojených s ochranou proti zbraním hromadného ničení a jiným radioaktivním nebo toxickým látkám.⁴²

V rámci vyčleněných SaP zajišťuje schopnosti speciálního biologického týmu, který provádí epidemiologická šetření, odběry vzorků biologického materiálu nebo prostředí, detekci biologických látek na místě a jejich transport k laboratorním vyšetřením. Dále se jedná o průzkumný mobilní biologický tým určený k rychlé identifikaci biologických látek a zabezpečení hygienicko-epidemiologického průzkumu a zabezpečení dekontaminace osob, techniky, materiálu, terénu a komunikací.

2025. příloha č. 1. [cit. 2025-11-12]. Dostupné z WWW: <<https://hzscr.gov.cz/soubor/2024-12-17-aktualizace-upp-hzs-cr-fin-pdf.aspx>>.

⁴¹ *Ženísté v Bělé pod Pradědem postavili první mostní provizorium – Informační servis. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2025. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/zeniste-v-bele-pod-pradedem-postavili-prvni-mostni-provizorium--254028/>>.

⁴² *31. pluk radiační, chemické a biologické ochrany – O nás. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2004-2023. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://cbrn-liberec.mo.gov.cz/o-nas>>.

2.4.3 Letecké základny Vzdušných sil AČR

Pro podporu IZS vyčleňují vzdušné síly osádky letounů z 24. základny dopravního letectva a 22. základny vrtulníkového letectva. Toto předurčení zahrnuje dva vrtulníky Mi-17 a Mi-171Š a dva letouny A-319CJ a C-295M CASA. Hlavními úkoly jsou záchrana a evakuace osob, záchranné práce, vzdušný průzkum, přeprava osob, materiálu a záchrannářských týmů.

2.4.4 Agentura vojenského zdravotnictví

Agentura vojenského zdravotnictví spadá pod gesci sekce podpory Ministerstva obrany. Řídí a organizuje zdravotnické služby a veterinární zabezpečení rezortu. Jednotky vyčleněné pro IZS, spadající pod AVZdr, jsou vyčleněny pro:^{43 a 44}

- zajištění karantény a izolaci osob při podezření na vysoce nakažlivou nemoc (specializovaná infekční nemocnice Těchonín),
- zabezpečení pozemních zdravotnických odsunů a posílení stálých nemocnic (mobilní zdravotnický tým z 6. zdravotnického praporu a vyčleněná zdravotnická vozidla pro zabezpečení přeprav),
- zabezpečení letecké evakuace osob, zraněných a nemocných z místa postižení,
- zabezpečení péče o duševní zdraví a psychosociální péče (psychosociální intervenční tým)
- plnění úkolů veterinárních opatření (vojenská veterinární zásahová skupina).

2.5 Nasazení SaP AČR při povodních v minulosti

Povodně definujeme jako dočasné zvýšení hladiny vodních toků, případně jiných povrchových vod, při kterém jsou zaplavena území mimo koryta vodních toků a mohou způsobit škody.⁴⁵ Obecně je řadíme mezi **živelní pohromy**, které lze označit jako náhlé události, rychle přicházející a zanechávající trvalé dopady. Tyto dopady tak mají vliv zejména na změnu životních podmínek a způsobují problémy lidských sídel.⁴⁶

⁴³ ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky. 2025. příloha č. 1. [cit. 2025-11-12]. Dostupné z WWW: <<https://hzscr.gov.cz/soubor/2024-12-17-aktualizace-upp-hzs-cr-fin-pdf.aspx>>.

⁴⁴ *Agentura vojenského zdravotnictví – O nás - Zdravotnictví. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2004-2025. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://zdravotnictvi.mo.gov.cz/o-nas/agentura-vojenskeho-zdravotnictvi>>.

⁴⁵ PROCHÁZKOVÁ, D., ŠESTÁK, B., POLÍVKA, L. *Odezva a obnova*. 1. vyd. Praha, 2008. s 24.

⁴⁶ PROCHÁZKOVÁ, D. *Bezpečnostní plánování*. 1. vyd. České Budějovice, 2009. s 41.

Celosvětově se průměr ročních srážek pohybuje okolo 1000 mm za rok, avšak záleží na mnoha faktorech ovlivňujících jednotlivé oblasti.⁴⁷ V České republice jsou ve většině případů rozhodující hydrologické příčinné jevy na území republiky. Povodně rozlišujeme na letní (bouřkové), které jsou způsobeny krátkodobými srážkami velké intenzity, zimní a jarní, které jsou zapříčiněny táním sněhové pokrývky a případně doplněny vydatnými dešťovými srážkami. Poslední kategorií jsou povodně způsobené ledovcovými jevy, kdy jsou menší toky náchylné ke vzniku ledovcových nápěchů a zácp. Při povodních dále dochází k ohrožení menších vodních děl (malé vodní nádrže a rybníky), kdy může docházet ke vzniku zvláštní povodně z důvodu nedostatečné kapacity přelivů nebo špatného technického stavu vodních děl.

Z důvodu předcházení a zamezení škod na životech, majetku a životním prostředí jsou vypracována opatření k ochraně před účinky povodní. Nejčastěji se jedná o prevenci, zvyšování retenční schopnosti povodí a ovlivňování průběhu povodní. Tato problematika je zakotvena v zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách. Rozsah jednotlivých prací je vázán na míru povodňového nebezpečí, vyjádřenou třemi stupni povodňové aktivity (1. stupeň – bdělost, 2. stupeň – pohotovost, 3. stupeň – ohrožení). Za řízení příslušných činností odpovídá veřejná správa, která vypracovává povodňové plány schvalované povodňovými orgány.⁴⁸

Povodňové plány obsahují soupis činností, které zabezpečí včasné a spolehlivé informace o povodni, organizaci a přípravu zabezpečovacích prací, zabezpečení včasné aktivace povodňových orgánů, přípravy a organizace záchranných prací a jiné.⁴⁹

2.5.1 Povodně 1997

Ničivé povodně z července roku 1997, které zasáhly zejména oblast Moravy a Slezska, jsou dodnes považovány za jedny z nejhorších v moderní historii země. Celkem si vyžádaly 49 obětí a bylo zaplaveno 536 měst a obcí, přičemž škody na majetku dosáhly 63 miliard korun. Armáda na pomoc nasadila 9000 vojáků a 600 kusů techniky, včetně 30 vojenských vrtulníků. Byli nasazeni již v prvních dnech, kdy se účastnili záchranných prací (evakuace obyvatelstva, zvířat, zařízení, zpevňování hrází) a následně i likvidačních prací (vyklízení, úklid obcí, demolice, obnova infrastruktury). Tato událost odhalila zásadní nepřipravenost České republiky na podobné situace. V návaznosti na to byl

⁴⁷ WATTS, C. *Natural Disasters (DK Eyewitness)*. New York, 2015. p 44.

⁴⁸ PROCHÁZKOVÁ, D., ŠESTÁK, B., POLÍVKA, L. *Odezva a obnova*. 1. vyd. Praha, 2008. s 25.

⁴⁹ KOVÁŘ, M. *Ochrana před přirozenými a zvláštními povodněmi*. 1. vyd. Praha, 2003. s 8.

zbudován systém včasného varování, byly zavedeny pravidelné zkoušky sirén a začala se připravovat nová krizová legislativa, včetně vybudování IZS.^{50 a 51}

2.5.2 Povodně 2002

Povodeň ze srpna roku 2002 zasáhla oblast Čech, včetně hlavního města. Armáda celkem nasadila 6500 vojáků a zhruba 1000 kusů techniky, včetně letecké, která během 835 vzletů evakuovala 1618 osob. Klíčovou roli zde sehrály specializované záchranné prapory, které se podílely na zbudování mostových provizorií. Operace měla tři fáze – Záchrana, Ochrana a Obnova. Zpočátku probíhalo nasazování armády na operativních jednáních starostů s veliteli jednotlivých útvarů, zejména v jižních Čechách. Podle vyjádření generálmajora Sovy (rok 2002) je velký posun od roku 1997, zejména ve vybudování integrovaného záchranného systému. Jako největší nedostatek vidí občasnou špatnou informovanost jak uvnitř, tak vně systému. Za problematické považuje i neodpovídající vybavení operačních středisek. Dále zmiňuje potřebnost přehodnotit názor na ženisty a chemiky, kterých má armáda málo, avšak jsou klíčovým prvkem těchto operací. Podobné nedostatky vidí i v technické vybavenosti jednotek. Uvádí plovoucí transportéry PTS-10, buldozery a UDS, která jsou dle jeho slov zastaralá s nedostatky náhradních dílů, což je způsobeno podfinancováním armády.^{52,53}

Během operace bylo vybudováno více než 50 provizorních mostů. Zpočátku byly využity mosty ze soupravy AM-50, MT-55 a PM-55, které nesplňovaly normy civilního provozu, a proto byly nahrazovány mosty ze souprav MS (mostová souprava) a TMS (těžká mostová souprava). Jelikož tyto mosty jsou součástí státních hmotných rezerv

⁵⁰ TAUBEROVÁ, D. Povodně změnily vnímání armády, míní generál Voznica. In: *Olomoucký.deník.cz* [online]. 22.7.2011 [cit. 2026-02-08]. Dostupné z WWW: <https://olomoucky.denik.cz/zpravy_region/povodne-zmenily-vnimani-armady-mini-general-voznica-30170719.html#:~:text=Na%20pomoc%20povod%20C5%88ovou%20vlnou%20posti%20C5%BEen%20C3%BDm%20obyvatel%20AFm%20a,ker%20C3%A9%20p%20C5%99epravily%20tis%20C3%ADce%20osob%200a%20stovky%20tun>.

⁵¹ ROHÁČEK, M. Ničivé povodně roku 1997. In: *Počasí a radar* [online]. 7.7.2023. [cit. 2026-02-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.pocasiaradar.cz/zpravy-o-pocasi/pripominame-si-26-let-od-nicivych-povodni-v-roce-1997--924524e0-1706-4db0-8161-696e531177fa>>.

⁵² *Povodeň 2002 – vzpomínka na události před pěti lety*. Ministerstvo obrany ČR [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, [b.r.] [cit. 2026-02-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=9637>>.

⁵³ *Slovo generála*. Ministerstvo obrany ČR [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, [b.r.] [cit. 2026-02-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=991>>.

a armáda s nimi pravidelně necvičila, v prvotní fázi probíhalo zaškolení od zkušených ženistů doslova za chodu.⁵⁴

2.5.3 Povodně 2013

Povodně z června 2013 zasáhly více než 1200 obcí, přičemž bylo evakuováno 26 000 obyvatel. Celkové škody dosáhly 15 miliard korun. Do záchranných a následně i likvidačních prací armáda zapojila přes 10 000 vojáků s 2000 kusy techniky. Podíleli se především na výstavbě protipovodňových zábran, odstraňování škod a stavbě mostních provizorií. Dále zajišťovali i přepravu humanitární pomoci, výstavbu provizorního ubytování pro zasahující složky a evakuované osoby. Ženisté vybudovali celkem 8 mostních provizorií na zasažených komunikacích. Klíčovým prvkem byla rychlost nasazení, kdy armáda již od počátku mohla nasadit 2000 vojáků.⁵⁵

⁵⁴ *Když vám voda vezme most. Ministerstvo obrany ČR.* [online], Praha: Ministerstvo obrany ČR, [b.r.] [cit. 2026-02-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=996>>.

⁵⁵ *Nasazení vojáků po povodních končí, vystřídalo se jich 10 tisíc.* In: *Natoaktual.cz* [online]. 15. 7. 2013 [cit. 2026-02-08]. Dostupné z WWW: <https://www.natoaktual.cz/zpravy/armada-ukoncila-nasazeni-vojaku-po-povodnich.A130715_115754_na_zpravy_m00>.

3 Nasazení „Povodně 2024“

Povodeň ze 13. - 14. září 2024 patří mezi jednu z nejničivějších přírodních katastrof v moderní historii České republiky. Hlavní příčinou byly několikadenní intenzivní srážky, které zapříčinila tlaková níže Boris. Jednalo se o stejný mechanismus vzniku jako u povodní z roku 1997 a 2002. Mezi nejhůře zasažené oblasti patřil Olomoucký a Moravskoslezský kraj. Odhad celkových škod dosahuje 70 miliard korun, přičemž si povodeň vyžádala sedm obětí.

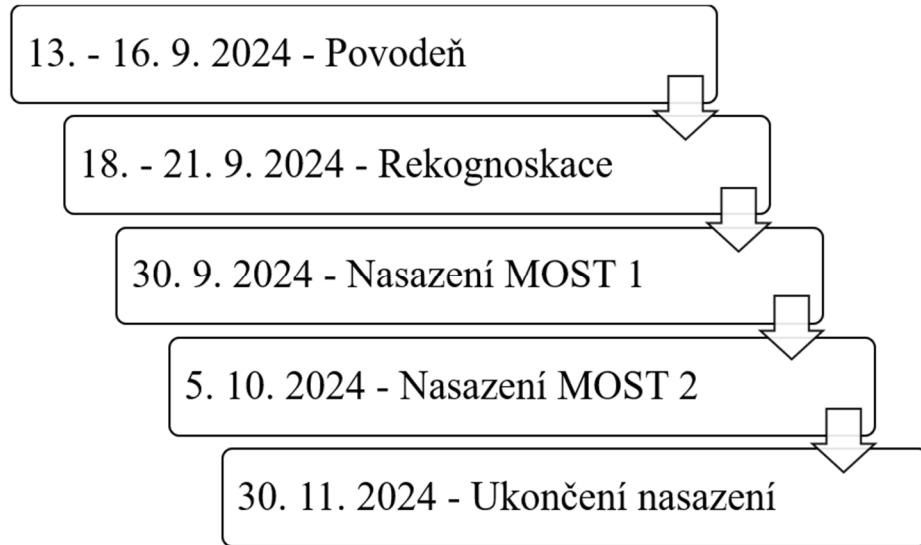
Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ) vydal prognózu a výstrahu s výrazným předstihem, což vedlo k vytvoření časové rezervy pro přípravu povodňových orgánů, složek IZS i obyvatelstva na příchod a řešení povodně a jejích následků. Prvotní varování proběhlo již 8. září a následně od 11. září platila výstraha před extrémními srážkami a povodňovými jevy.⁵⁶

Na základě nařízení náčelníka Generálního štábu AČR byly dne 13. září 2024 uvedeny jednotky, které jsou součástí ostatních složek IZS a 15. ženijní pluk, do stavu pohotovosti. Následující den bylo aktivováno Operační centrum Velitelství pro operace, které mělo za úkol plánování a řízení nasazení sil armády.⁵⁷ V průběhu pondělí 16. září byly jednotky 15. ženijní pluku aktivovány, konkrétně 1. a 2. rota všeobecné ženijní podpory, do 120hodinové pohotovosti. Tyto roty tvořily nosný prvek výstavby budoucího odřadu. Právě roty všeobecné ženijní podpory 152. ženijního praporu mají ve svých schopnostech, dle Cílů výstavby schopností NATO (Capability Targets), výstavbu mostních provizorií.⁵⁸ Následující grafika znázorňuje časovou osu nasazení (Obr. 2) a strukturu velení a řízení úkolového uskupení mosty (Obr. 3).

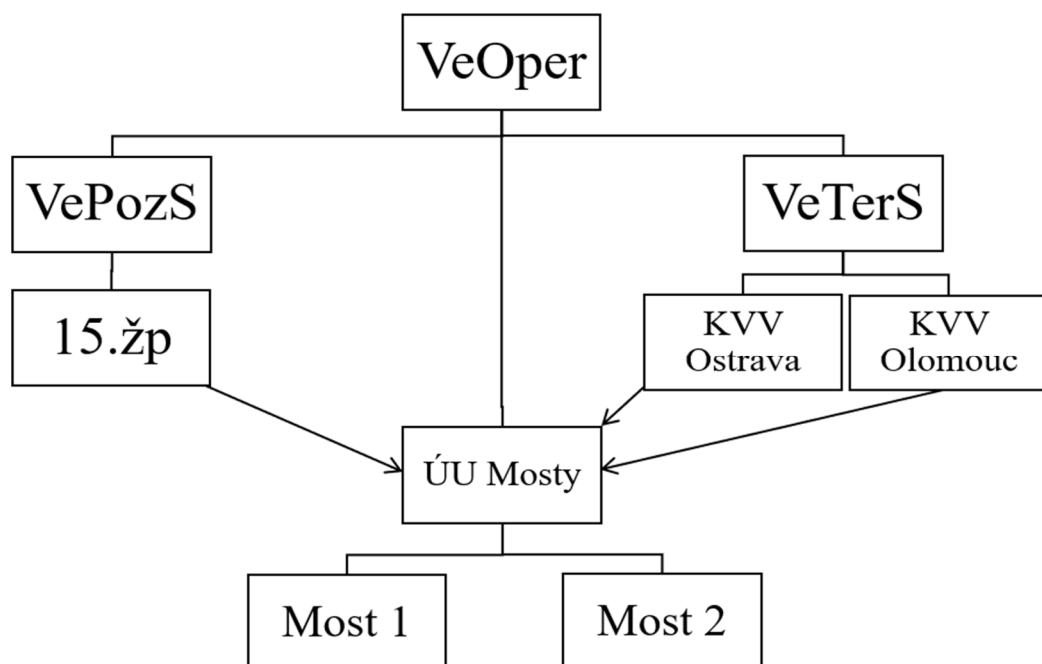
⁵⁶ ČESKO, MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Vyhodnocení povodně v září 2024 – závěrečná zpráva*. [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí České republiky, © 2025 [cit. 2026-08-02]. Dostupné z WWW: <https://www.mzp.gov.cz/system/files/2025-09/mzp_Vyhodnoceni_povodne_v_zari_2024_zaverecna_zprava.pdf>.

⁵⁷ *Otázky a odpovědi: Pomoc vojáků při povodních – Informační servis. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2025. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/otazky-a-odpovedi:-pomoc-vojaku-pri-povodnich-253856/>>.

⁵⁸ Rozhovor s mjr. Ing. Tomášem Herkou, náčelníkem štábu 152. ženijního praporu, ze dne 12. 2. 2026.

Obr. 2 Časová osa nasazení. Zdroj: vlastní zpracování⁵⁹

Obr. 3 Struktura velení a řízení. Zdroj: vlastní zpracování

⁵⁹ Interní dokumenty AČR.

3.1 Výzkumné metody a zpracování dat

3.1.1 Výzkumné metody

Pro získání informací, relevantních k naplnění cílů bakalářské práce, byl zvolen kvalitativní přístup, který v tomto případě zkoumá chod organizace, na základě dvou strukturovaných rozhovorů, vedoucích k získání podrobných informací.⁶⁰

Strukturovaný rozhovor je vhodný, pokud je nutné minimalizovat variaci kladených otázek. Omezuje pravděpodobnost toho, že se jednotlivé odpovědi respondentů budou výrazně lišit. Získaná data se lépe analyzují a srovnávají. Částečně však přehlíží osobní situovanost rozhovoru a omezuje i varietu poskytnutých informací.⁶¹

Jako doplňkové metody bylo využito analýzy dokumentů, zejména oficiální závěrečné zprávy zpracované ministerstvem životního prostředí a Českým hydrometeorologickým ústavem a rozhovoru s poručíkem Ing. Jakubem Navrátilem, velitelem mostního odřadu MOST 2 působícím v Moravskoslezském kraji v armádním podcastu Kamoufláž.

3.1.2 Výzkumný soubor

Výzkumný soubor tvořili dva důstojníci 152. ženijního praporu, kteří působili ve velících funkcích v průběhu nasazení. Respondenti byli vybráni strategií záměrného výběru, z důvodu jejich odborné kvalifikace a osobní zkušenosti reflektující záměr naplnění cílů práce.

Respondent č. 1 – mjr. Ing. Tomáš Herka - náčelník štábu 152. ženijního praporu

V době nasazení působil ve funkci velitele mostního odřadu MOST 1 152. žpr. Délka služby 19 let, včetně studia Univerzity obrany.

Respondent č. 2 – npor. Ing. Vlastislav Šebesta – náčelník skupiny štábu 152. ženijního praporu

V době nasazení působil ve funkci zástupce velitele skupiny stavby mostu MOST 1 152. žpr. Délka služby 8 let, včetně studia Univerzity obrany.

⁶⁰ HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999. s. 16.

⁶¹ HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999. s. 111.

3.1.3 Etické principy

Jelikož byl výzkum realizován s aktivními příslušníky Armády České republiky, je nutné zmínit etické aspekty práce, na které byla kladena pozornost.

- Respondenti byli dopředu informováni o prováděném výzkumu, se kterým ústně souhlasili.
- Z důvodu personální bezpečnosti byli dotazováni na souhlasné stanovisko se sběrem dat (nahrávání rozhovoru), zveřejněním jejich hodnot, jmen a služebních zařazení.
- Nahrávky rozhovorů byly po transkripci vymazány.

3.1.4 Realizace výzkumu

V rámci výzkumu byly uskutečněny dva individuální rozhovory. Oba respondenti byli předem osobně kontaktováni a požádáni o účast ve výzkumu. Po vzájemné dohodě byl stanoven termín realizace rozhovoru. Oba rozhovory byly uskutečněny v únoru 2026 v prostorách vojenského útvaru Bechyně. Délka rozhovorů byla v průměru 45 minut a vždy probíhaly v soukromí kanceláře respondenta.

Před začátkem samotné realizace bylo respondentům vysvětleno, z jakého důvodu se výzkum koná, jaký je cíl práce a důvod jejich výběru. Jednalo se o dvacet šest otázek, rozdělených do čtyřech částí (viz. Příloha č. 1). V úvodu rozhovoru byli důstojníci dotázáni na souhlasné stanovisko ohledně vytvoření zvukové nahrávky pro následnou transkripci rozhovoru. První část rozhovoru měla za cíl získat základní informace o nasazení. Jejich obecný charakter přispěl k uvolnění atmosféry a následně se rozhovor přesunul k otázkám konkrétnějším. Druhá část se již specificky zaměřovala na personální otázky, následoval blok otázek soustředěný na technickou oblast nasazení a nakonec okruh otázek zaměřených na operační oblast. Po transkripci rozhovoru byly nahrávky smazány.

3.1.5 Analýza dat

Ke zpracování přepisu rozhovoru bylo využito metody otevřeného kódování. Jedná se o techniku analýzy dat, při které je zkoumaný text rozebrán na jednotky, těm

jsou přiřazena jména a s těmi se dále pracuje. Jednotkou může být slovo, sekvence slov, věta.⁶²

Postup byl takový, že po prepisu rozhovoru proběhlo několikanásobné přečtení rozhovoru, z důvodu vyhodnocení klíčových témat. Následně byla vyznačena klíčová slova a věty, které zobecňovaly jednotlivé myšlenky. Množství sebraného materiálu bylo následně tematicky sdružováno do skupin a kategorií. V tom sehrála roli i samotná příprava rozhovoru, který byl rozdělen do základních tematických okruhů (základní informace, personální, technická a operační oblast) na základě teoretických znalostí a vzhledu do problematiky ze strany autora.

3.2 Hodnocení výsledků

Na základě analýzy a kodifikování získaných dat vznikly jednotlivé kategorie a subkategorie, které tvoří následující podkapitoly.

3.2.1 Personální oblast

Kompetence a výcvik

(Kód - silné jádro, kontinuita přípravy, zkušenosti, nabalování)

Hlavní roli při určování kompetencí a při tom, jakým způsobem bude tvořeno úkolové uskupení, sehrály zejména schopnosti rot všeobecné ženijní podpory, které mají výstavbu mostních provizorií v Capability Targets (Cíle výstavby schopností NATO). Jak zmiňuje mjr. Herka: „*Je to věc, na kterou jsou připraveni a pravidelně ji dělají.*” Druhým klíčovým faktorem bylo nasazení ženijního odřadu ve Slovinsku v roce 2023, kterému mjr. Herka velel. Na tuto skutečnost upozorňují oba respondenti z bechyňského odřadu: „*... důležitým faktorem bylo nasazení ve Slovinsku v roce 2023, kde jsme byli vyčleněni v rámci stavby těžké mostové soupravy. Zkušenosti z praxe byly doopravdy cenné.*” a „*...což byl ten největší refresh pro vybranou skupinu vojáků a na to se navazovalo a nabalovalo.*”

Na základě těchto faktorů byl vytvořen koncept předávání znalostí a „*know-how*”, kdy zkušení vojáci předávali znalosti a zkušenosti ostatním vojákům, kteří to zpočátku neznali. Herka to uvádí takto: „*Tímto způsobem se to nabalovalo dál a z lidí, kteří to*

⁶² ŠVARÍČEK, R., ŠEĐOVÁ, K. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. 2. vyd. Praha: Portál, 2014, s. 211.

zpočátku neznali, se později stalo silné zkušené jádro, které předávalo know-how dál.” Následně upozorňuje na fakt, že úroveň výcviku a jeho samotný průběh vždy tvoří „*silné jádro*”. Dále reflektuje, že vysoká fluktuace personálu zásadním způsobem přispěla k rozšíření know-how do celého praporu, nejen u vojáků na základních funkcích, ale i důstojnického sboru. Zejména zdůrazňuje: „*...i z pohledu velících pozic, plánování apod.*”

Jako rozhodující označuje npor. Šebesta přípravu a výcvik. Zmiňuje pravidelné výcviky ve spolupráci se Správou státních hmotných rezerv v Soběslavi a výcvikovým zařízením ministerstva dopravy v Kojetíně. Celkově hodnotí odbornou připravenost a kvalifikaci personálu velmi pozitivně.

Personální kapacita

(Kód – podstav, naplněnost, limity, omezení)

V otázce personální kapacity se oba respondenti z odřadu působícího v Olomouckém kraji shodují na omezeních, která vyplývají z nízké naplněnosti ženižního útvaru. Šebesta uvádí, že dochází ke komplikacím například u počtu vycvičených strojníků specializovaných strojů nebo dalších obsluh specializované techniky. Shrnuje to jako: „*Úkolů bylo hodně, ale lidí, kteří mají příslušná oprávnění, je málo.*” Částečně rozdílný pohled má Herka, který vyzdvihuje vysokou motivovanost personálu v kombinaci se zajištěným kvalitním ubytováním, stravováním a odpočinkem, která dle jeho slov měla zásadní vliv na splnění operačního úkolu. Shrnuje to: „*Byly chvíle, kdy to nebylo ideální, ale vždy se to poskládalo.*”

Druhou oblastí omezení při nasazení byla zdravotní klasifikace, kterou zmiňují oba důstojníci z bechyňského odřadu. Vojáci se zdravotní klasifikací C (s omezením) nebyli vysíláni. Major Herka tuto oblast nechtěl dále komentovat. Vojáci, kteří byli nasazeni a nebyli vždy plně zdravotně způsobilí, byli operativně využíváni na fyzicky lehčí práce. „*Pokud byli lidé, kteří měli nějakou lehkou zdravotní újmu, například v případě zad, tak jsme je nevyčleňovali na práce, aby tahali těžká břemena. Využili jsme je jako řidiče techniky, která pendlovala a dovážela jednotlivé díly mostů apod.*” (npor. Šebesta).

Mechanismus rotací

(Kód – flexibilita střídání, lidský přístup ke střídání)

Na základě konkrétního nasazení byl vytvořen mechanismus ke střídání jednotlivých rotací. Zde dochází k určitému rozporu mezi respondenty, jelikož npor. Šebesta označil systém rotací jako „*trochu nešťastný*” vzhledem horší personální naplněnosti, a nebylo možné uskutečnit klasické pravidelné rotace předem stanovené skupiny vojáků. Herka nehodnotí samotný systém, avšak poukazuje na fakt, že vždy došlo ke splnění úkolu a zároveň se snažili vyjít vstříc nasazeným vojákům a jejich požadavkům. Systém byl nastavený následovně: „*Byly stanovené tři termíny, pondělí, středa a pátek, kdy se postupně dělaly rotace. Pak už bylo více méně na dobrovolnosti lidí, jak dlouho tam byli ochotni vydržet.*” Rotace probíhaly i po nižších jednotkách vojáků, kdy z posádky Bechyně přijela technika a vystřídal se několik lidí a opět jela zpět.

Motivace

(Kód – dobrovolnost, pomoc, solidarita, splacení dluhu)

Motivovanost personálu vidí respondenti shodně. Klíčovým faktorem byla ochota pomáhat, často nad rámec úkolů. „*...chtěli fungovat, chtěli pomoci, pomáhali a neměli problém s tím zůstat v nasazeném prostoru delší čas. Občas i nad rámec toho, že by obětovali teplou stravu, respektive úplně obětovali stravu, zůstávali do pozdních večerních hodin a stejně tam makali, aby se další den ráno mohlo pokračovat a navázat dalšími úkoly.*” (npor. Šebesta) Nasazený odřad označuje Herka jako: „*...parta lidí, která u jednotky je a která byla nasazená, byla výborná. Ti lidi, i když je to štválo, spoustu věcí je štválo, tak chápali, proč tam jeli, proč tam jsou, proč to dělají.*”

Zajímavým fenoménem je i zdůrazňování dobrovolnosti nasazení. I přes to, že armádní systém funguje zpravidla na rozkazech a nařízeních, tak toto nasazení fungovalo na dobrovolnosti jednotlivců a lidském přístupu. Herka to popisuje následovně: „*...pokud voják přišel se žádostí: „Veliteli potřebuji se k určitému datu stáhnout,“ tak jsme udělali maximální opatření, aby to šlo.*”, ale zároveň vyzdvihuje fakt, že v žádném případě nedošlo k omezení operačních schopností. Šebesta uvádí následující: „*Rozhodně každý, kdo tam přijel, tak přijel na bázi velké dobrovolnosti a snaze pomáhat lidem.*”

Pochopení důležitosti nasazení a s tím spojená vysoká psychická odolnost personálu přispěla k tomu, že nedocházelo k poklesu morálky. Dále zdůrazňují, že i občasný kontakt s místními obyvateli, „...kteří občas i něco přinesli, různé buchtý a podobně,” měl pozitivní vliv na atmosféru při nasazení.

Regenerace sil

(Kód – kruh výkonu, regenerace, odpočinek, odolnost)

Zásadním bodem zajištění odpočinku a regenerace nasazených vojáků byla velmi vysoká až nadstandardní úroveň ubytování a stravování. Mostní odřad 152. ženijního praporu využíval služeb Schrotových lázní a přilehlého penzionu. Stravování bylo zajištěno třikrát denně (teplá strava), snídaně a večere probíhaly až na výjimky na hotelu, obědy zavážel tým zabezpečení na místo stavby v jídelních boxech. Oba respondenti se shodují, že toto zabezpečení sehrálo důležitou roli.

Další benefit pro nasazený personál představovala možnost regenerace v sauně, která byla přístupná téměř každý den. „...my jsme jim to mohli vykompenzovat tím, že měli výbornou stravu ve velké kvalitě a velkém množství, měli ubytování, kde si mohli doopravdy odpočinout, a jak jsem již zmiňoval, tak mohli využívat saunu a vířivky k regeneraci, což mi ten kruh uzavře a ti lidé to vraceli výkonem, který podávali na 120 procent.” (mjr. Herka) Šebesta poukazuje na fakt, že možnost využívat tyto služby v místech, kde donedávna nefungovala elektřina a netekla pitná voda, je „...velký luxus”, zejména na poměry vojenského nasazení. Herka dále poukazuje na standardy odřadů jiných jednotek (podílejících se například na odstraňování nánosů bahna), které nedosahovaly tak vysoké úrovně.

Adaptabilita

(Kód – odolnost vůči podmínkám, extrémní podmínky, improvizace, pružnost)

Oba respondenti hodnotí adaptabilitu personálu jako vysokou. Uvádí, že vždy, když se objevily nějaké problémy, „...něco se rozbilo, špatně vyměřilo,...”, tak se to dokázalo vyřešit. Ať už logistickou cestou nebo cestou improvizace.

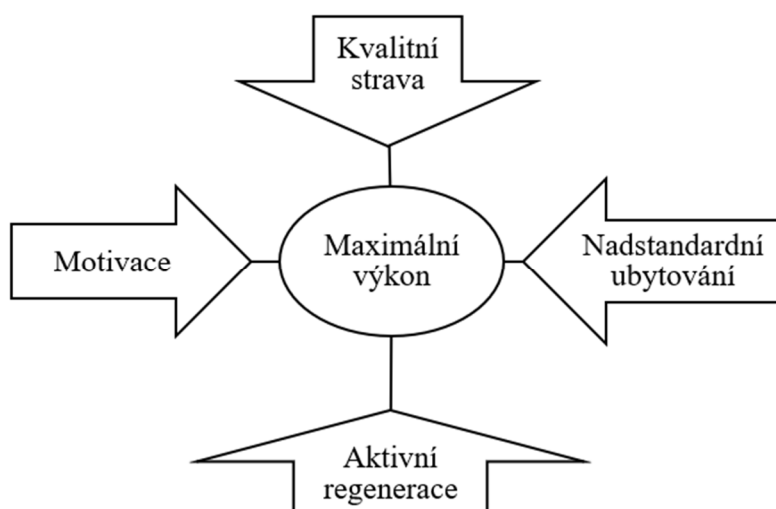
Dalším aspektem byly extrémní povětrnostní podmínky v místě nasazení. Konkrétně za odřad 152. ženijního praporu uvádí Herka následující: „Je potřeba si uvědomit, že jsme působili v podhůří Jeseníků, v listopadu jsme se blížili k zimě a ta

změna oproti tomu, když jsme v září odjížděli pomalu v tričkách a v listopadu jsme se vraceli se sněhem.” Dále poukazuje na to, že přes veškeré obtíže „Jsme vojáci,...” a není si vědom žádných problémů spojených s těmito podmínkami. Shodný pohled na situaci uvádí i npor. Šebesta.

Dílčí hodnocení

Personální oblast ukázala schopnosti adaptivního vedení během nasazení, které se ukázalo jako klíčové vzhledem k personální kapacitě a limitům z ní vyplývajících. Vysoká fluktuace vojáků byla efektivně využita pro rozšíření know-how ve stavbě mostních provizorií do celé struktury ženijního praporu, včetně velitelských funkcí. Dalším stěžejním bodem je koncept „Kruhu výkonu”, který byl vnímán jako strategický nástroj pro obnovu sil. Kvalitní strava, nadstandardní ubytování, možnost aktivní regenerace v kombinaci s vysokou motivovaností a adaptibilitou personálu vedla k udržení operačních schopností a celkové dlouhodobé nasaditelnosti sil v místě působení.

Mezi slabá místa patří systém rotací nasazených vojáků, který fungoval spíše na bázi dobrovolnosti a operativního řešení než stálého konceptu a střídání organických jednotek. To bylo zapříčiněno zejména personálními nedostatky útvaru. Dalšími negativními body jsou nedostatek strojníků s příslušnými oprávněními v místě nasazení, způsobené často byrokratickými procesy než faktickými schopnostmi jedinců, a nemožnost nasazení vojáků s omezenou zdravotní klasifikací.

Obr. 4 Kruh výkonu. Zdroj: vlastní zpracování

3.2.2 Technická oblast

Dostupnost a stav techniky

(Kód – dostupnost, spolehlivost, zastaralost, odolnost)

Oba důstojníci uvádí, že k plnění úkolů v rámci nasazení byla technika vždy dostupná. Technika byla jak z organické jednotky tak, v případě nedostatku daného typu, byla vyžádána od jiné jednotky. Samotná mostní provizoria byla vyzvedávána ze skladů Správy státních hmotných rezerv.

V oblasti spolehlivosti oba shodně uvádí, že až na drobné závady a poruchy technika nevykazovala vysokou poruchovost. *„Celkově bych ale řekl, že vzhledem k vytíženosti techniky byla poruchovost spíše nízká.”* (mjr. Herka) Následně dodává, že vojenská technika je dimenzována do nehostinného prostředí, ve kterém je schopna dlouhodobě fungovat. Věřící, že se technika zdaleka nedostala na hranici použitelnosti a nasaditelnosti. Jako další faktor funkčnosti uvádí pravidelné bloky údržby techniky. *„Snažili jsme se v každém týdnu vyčlenit prostor k údržbě.”* (mjr. Herka)

Logistické zabezpečení

(Kód – rychlost dodávek, prioritizace, flexibilita nákupu)

Efektivitu logistického zabezpečení oba dotázaní hodnotí kladně. Důležitou roli zde sehrála viditelnost plněného úkolu, a proto byly dodávky náhradních dílů pro nasazený odřad upřednostňovány. *„Ani u speciální techniky se nestávalo, že bychom čekali na díly desítky dnů, ale byly to jednotky dnů, kdy to bylo vyřešeno.”* (mjr. Herka) Odřad disponoval vlastní mobilní opravárenskou dílnou, která řešila servis techniky na místě, což zásadním způsobem zefektivňovalo nasazení.

Šebesta dále poukazuje na možnost urgentních nákupů na místě, prostřednictvím náčelníka logistiky. *„Pokud byla urgentní žádost, tak náčelník logistiky disponoval speciální kartou a mohl po schválení učinit nákup, který se pak zpětně nechal proplatit.”*

Zásobování jednotky pohonnými hmotami probíhalo organizovaně, kdy na základě požadavků jednotky dovezli objednané množství. Tankování bylo realizováno zpravidla dvakrát týdně na předem stanoveném místě. *„Nenastaly žádné problémy s tankováním.”* (mjr. Herka)

Shromáždování a střežení vojenské techniky

(Kód – střežení, autopark, vyčleněná skupina)

Mostní odřad působící v Olomouckém kraji měl zajištěnou odstavnou plochu určenou ke shromáždění techniky, kterou vždy střežila skupina vojáků ze Vzdušných sil AČR. Jednalo o výhodu oproti odřadu nasazenému v Moravskoslezském kraji. V případech, kdy zůstávala naložená technika v místě stavby, byla opět střežena strážní skupinou. Herka ale dodává: „Většinou jsme však, díky geografické poloze, dokázali většinu techniky vrátit do původního prostoru.“

Modernizace a limity

(Kód – modernizace, technické limity)

Úvodem oba dotazovaní uvádí, že užívaná technika je poplatná její době. Mostní provizoria z 80. let, jejichž výbavou jsou i měřicí pomůcky, nástroje apod., zcela neodpovídají dnešním standardům. Využívání moderních měřících přístrojů, jako jsou laserové dálkoměry, výškoměry nebo nivelační sady, by značně zefektivnilo a zrychlilo prováděné práce. „My jsme to museli řešit pásmem, kdy jeden šel na jeden břeh, druhý na druhý a bylo to zkrátka zdlouhavé, a ne příliš efektivní.“ (npor. Šebesta) Herka navzdory tomu vyzdvihuje práci vojáků s dostupným materiálem: „Nové technologie jsou super, ale my jsme si dokázali poradit i s věcmi z osmdesátých let.“

Šebesta následně nastínil i technické limity, se kterými se potýkali. „...podařilo se nám zařídit, že jsme měli k dispozici těžší jeřáb Liebherr od Centra podpory speciálních sil, který oproti našemu jeřábu, který dokázal zvednout do 30 tun, tak tento dokázal až 50 tun.“ Označil to jako klíčovou pomoc při plnění úkolů, jelikož byly úseky, kde by bez pomoci modernější techniky nebyli schopni stavbu realizovat. „...kdybychom ho neměli, tak nebyla jiná možnost stavby a ten most tam není doted.“ Zmiňuje i další typy techniky, které by usnadnily celkovou stavbu. Konkrétně nákladní vozidla Tatra s hydraulickými rameny, která by dokázala manipulovat s těžkými břemeny mostové soupravy.

Je důležité zmínit, že v roce 2025 proběhlo jednání mezi Správou státních hmotných rezerv, Ministerstvem dopravy ČR a Armádou ČR, které mělo za cíl získat zpětnou vazbu na základě operačního nasazení. „SSHR a ministerstvo dopravy na základě našich doporučení provedou modernizaci některých věcí, viz třeba laserové dálkoměry, výškoměry.“ (mjr. Herka)

Dílčí hodnocení

Analýza technické oblasti nasazení poukázala na vysokou míru spolehlivosti nasazené techniky vzhledem k jejímu stáří a podmínkám nasazení. Nízká poruchovost byla také zapříčiněna preventivními opatřeními. Klíčovou roli sehrálo logistické zabezpečení, které provádělo distribuci náhradních dílů a operativní nákupy důležitého materiálu bez významných prodlev.

Mezi výrazné prvky nasazení patří mezisložková kooperace v rámci AČR. Zapojení jednotek Vzdušných sil AČR do sítě vojenské techniky nebo využití jeřábu Liebherr od Centra podpory speciálních sil sehrálo důležitou roli při plnění úkolů. Právě zapůjčení jeřábu poukázalo na nedostatečnou technickou připravenost ženijního praporu k plnění podobných úkolů z důvodu nedostatečné nosnosti techniky. Slabým místem je také přetrvávající technologický dluh, zejména v oblasti modernizace vozového parku a drobného vybavení. Pozitivním zjištěním je reakce příslušných orgánů, reflektující potřeby modernizace této techniky a vybavení, zejména v oblasti měřících přístrojů.

3.2.3 Operační oblast

Přípravná fáze

(Kód – rekognoskace, rychlost aktivace, experti)

Oba důstojníci uvádí, že přípravná fáze započala již před oficiálním uvedením ženijního pluku do pohotovosti. „*My jako ženisté jsme tušili, že nás s těžkou technikou budou nasazovat...*” (npor. Šebesta) Následně byla prováděna opatření k přípravě nasaditelného odřadu. „*...tak jsme začali zjišťovat provozuschopnost techniky, začaly se rušit kurzy, jiné aktivity, výjezdy a postupně se dostávaly informace o možném nasazení.*”, říká Šebesta. Dále informuje o stavu připravenosti: „*Je to delší proces a není to tak, že vznikne mimořádná událost a my s těžkou technikou do druhého dne vyjedeme.*“ Následně doplňuje, že by jednotka byla schopna pravděpodobně do týdne vyrazit. Herka k tomuto uvádí, že jednotka byla schopna nasazení v řádu dní, přičemž poukazuje na to, že schopnost nasazení závisela zejména na přidělení legislativního rámce (mandátu).

V průběhu 16. září byly obě roty všeobecné ženijní podpory aktivovány do 120hodinové pohotovosti. Ve středu 18. září, v brzkých ranních hodinách, zahájila nasazení rekognoskační skupina složená z odborníků 15. ženijního pluku a expertů z Univerzity obrany. Jejich úkolem bylo stanovení vhodných míst pro výstavbu mostních

provizorií. „...měli jsme dané pointy, kde máme být, a koukali jsme na místa, kde mají být postaveny mosty. Zda jsme schopni je v tomto místě postavit, jaké je zadání apod.“ uvádí mjr. Herka. Zároveň probíhalo zkontaktování se s místní samosprávou, typicky se starostou, a následně bylo zjišťováno, jaké mají požadavky. „...potřebují vědět, co na to má najíždět. Jestli na to budou najíždět místní obyvatelé s osobními vozidly nebo tam bude jezdit nákladní doprava apod.“ dodává.

Oba respondenti následně shodně uvádí postup Univerzity obrany, která zpracovává výpočty mostů. Zhruba po týdnu se zpracované materiály dostaly na ženijní pluk a poté bylo vydáno nařízení náčelníka generálního štábu, které určilo přesný termín nasazení mostního odřadu. Šebesta to uvádí takto: „...dostali jsme zprávu, že bychom měli zahájit výjezd asi za deset dní.“ Což je hodnoceno jako adekvátní rychlost nasazení.

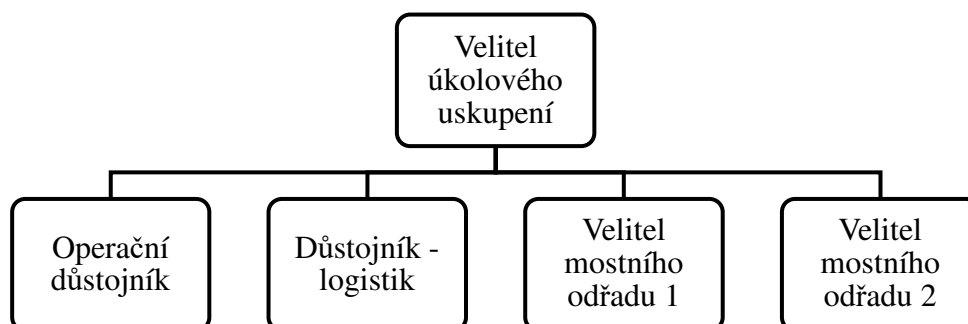
Organizace

(Kód – modularita, pružnost, struktura)

Struktura ženijního odřadu se v průběhu času měnila, přičemž původní záměr byl vytvořit odřad složený ze tří oddílů. Tvorba struktury odřadu zohledňovala jak historické zkušenosti, tak aktuální možnosti a schopnosti praporu. Původní koncept struktury Herka popisuje takto: „...jeden oddíl pro výstavbu MS mostu, druhý pro stavbu TMS a třetí pro technikálie typu dílny, zdravotní zabezpečení, dovozy, nákladní auta, logistické prvky.“ Následně dodává, že se odřad zredukoval v jeden oddíl, který disponoval obdobným systémem. Hodnotí ho jako funkční, ale nakonec se stavba dvou mostů současně nerealizovala. Tato organizace stavby umožňovala pružně reagovat na všechny potřeby.

Finální struktura byla dokončena dříve, než odjela rekognoskační skupina do prostoru nasazení. Následovalo určení personálního obsazení, zejména rozdělení velitelských a řídicích funkcí. Poté proběhlo vyčlenění zbylého personálu na základě potřebných způsobilostí, kvalifikací a oprávnění.

Za velení operace odpovídal velitel úkolového uskupení, zpravidla v hodnosti podplukovník. Jemu podřízeni byli dva velitelé mostních odřadů, operační důstojník a důstojník odpovědný za logistiku.

Obr. 5 Struktura velení ÚU. Zdroj: vlastní zpracování

Součinnost a interakce s okolím

(Kód – spolupráce, koordinace se starosty, místní obyvatel, civilní spolupráce)

Koordinace prací byla realizována skrz „*tříčlennou buňku*“ (mjr. Herka) velitele úkolového uskupení. Velitel mostního odřadu komunikoval převážně s touto skupinou v rámci zachování posloupnosti velení. Stejný postup uvádí i npor. Šebesta, který popisuje postup koordinace s PČR v rámci zajištění uzavírky hlavní komunikace. „...*žádali jsme Policii ČR o součinnost s noční uzavírkou komunikace, kterou jsme řešili skrz náčelníka logistiky, a ten komunikoval s velitelem úkolového uskupení, který to řešil s nadřízeným stupněm.*“ Oba dle svých slov uvádí, že nevědí o žádných problémech při komunikaci s dalšími složkami IZS. Vzápětí dodávají, že ze své taktické úrovně neměli přímý kontakt s IZS a vše řešili přes nadřízený stupeň velení.

Přímá spolupráce mezi HZS a ženíjním odřadem dle slov npor. Šebesty nevznikla. Zmiňuje však posádku ZZS Olomouckého kraje, která byla vyčleněna ve prospěch mostního odřadu, „*zejména pro činnosti v noci, kdy bylo vyšší riziko zranění.*“ (npor. Šebesta)

Spolupráce mezi armádou a místní samosprávou fungovala již od počátku nasazení, kdy se vytipovávaly lokality pro budoucí mosty, na základě žádostí starostů. Během samotné stavby pak starostové zajišťovali určité potřeby armády, například

v případě stavby prvního mostu, kde byla zhoršená průchodnost terénem, starosta zařídil skrz civilního dodavatele vysypání štěrku do koryta řeky, čímž vytvořil brod pro najíždění vojenské techniky. Šebesta dále uvádí příklad, kdy civilní firmy dokázaly zprůchodnit prostory nebo dovážely sypký materiál na místo stavby a podobně. Celkově spolupráci a koordinaci mezi armádou, IZS, civilními zařízeními a starosty hodnotí jako velmi vysokou.

Částečně odlišnou zkušenost popisuje mjr. Herka. „... je jeden případ, který stál na problému s obyvatelem. Jednalo se o situaci, kdy jsme chtěli na místo stavby dojet přes pozemek místního obyvatele, což nám nebylo umožněno, takže byla potřeba změnit plán výstavby.“

Dílčí hodnocení

Operační oblast lze charakterizovat jako funkční proces, který stál zejména na včasné reakci velení. Prvotní fáze stála na proaktivním přístupu velení, které provádělo revizi nasaditelného personálu a techniky dříve, než přišel oficiální mandát. Jako efektivní se ukázalo spojení odborníků z 15. ženijního pluku s experty z Univerzity obrany. Tato skupina prováděla prvotní rekognoskaci míst nasazení a prováděla hlubší analýzu potřeb samosprávy. Opatření, která byla učiněna v úvodní fázi, zkrátila reakční dobu na minimum.

Struktura odřadu prošla vývojem, který se ustálil na jednom celku provádějícím výstavbu obou typů mostových provizorií, což umožňovalo maximalizovat operační flexibilitu. Tok informací zprostředkovávala buňka velitele úkolového uskupení, která se jevila jako efektivní v komunikaci s jednotlivými složkami IZS a místní samosprávou. Právě vojensko-civilní spolupráce zejména se starosty byla hodnocena jako nadstandartní. Jediný limitující faktor zde byl konkrétní případ, kdy byl znemožněn průjezd vojenské techniky přes soukromý pozemek místního obyvatele, což mělo za následek provedení nutné změny v plánu výstavby.

3.3 Analýza, vyhodnocení a komparace rozhovoru v podcastu

Kamufláž

Pro doplnění a porovnání výsledků strukturovaných rozhovorů je provedena analýza rozhovoru z armádního podcastu Kamufláž ze dne 17. 12. 2024, ve kterém

vystupuje por. Ing. Jakub Navrátil, velitel odřadu Most 2 ze 153. žpr, který byl nasazen v Moravskoslezském kraji.

3.3.1 Analýza rozhovoru

V prvotní části rozhovoru Navrátil zmiňuje úvodní seznámení s místem nasazení, které proběhlo již ve středu 18. září v rámci rekognoskace, a komplexnost procesu plánování a nasazení jednotky. „*Celý proces budování mostů trvá, takže během toho byl prostor pro plánování odřadu.*” Ten byl tvořen lidmi, které považuje za odborníky, zejména starší vojáci, kteří již působili v rámci povodní v minulosti, nebo vojáci s odbornou způsobilostí ke stavbě mostových provizorií.

Jako obrovský benefit zmiňuje nasazení ženijního odřadu ve Slovinsku, pod velením (v tu dobu) kpt. Herky, jehož zkušenosti využil při vytváření organizační struktury odřadu. Dále zmiňuje celkové zkušenosti 152. žpr ve stavbě mostních provizorií, které taktéž posloužily jako stěžejní zdroj informací. Odřad v MS kraji tvořilo 60 vojáků, kteří se střídali v týdenních rotacích. Morálka a motivovanost personálu byla na vysoké úrovni, vzhledem k pestrosti prací a uvědomění si potřebnosti nasazení. Za důvod vysoké úrovně morálky považuje Navrátil také pravidelné týdenní rotování odřadu. Nedílnou součástí nasazení byl kontakt s místním obyvatelstvem, který pomáhal vojákům k udržování motivovanosti. V další části zmiňuje důležitost nasazení v kontextu ověření výcvikových postupů v reálném nasazení a následnou eliminaci vzniklých komplikací.

Dále popisuje funkční spolupráci se skupinou od Vzdušných sil AČR, která zajišťovala střežení vojenské techniky, materiálu, ale i samotnou stavbu. Krizový štáb Moravskoslezského a Olomouckého kraje poskytl ženistům mapové podklady s vytipovanými lokalitami pro stavbu mostů. Na místě probíhala komunikace se zástupci HZS a zejména starosty, se kterými byla dořešena konkrétní podoba výstavby, s ohledem na jejich požadavky. Spolupráce se složkami IZS probíhala převážně v počátku, kdy zajišťovali místa nasazení a kontakty s místní samosprávou. Následně probíhala komunikace pouze se starosty, se kterými řešili přípravné práce. Další spolupráce probíhala s Vojenskou policií, která zajišťovala doprovody vojenské techniky při přepravě jednotlivých dílů mostních provizorií. Celkově spolupráci hodnotí jako funkční, ale začátek nasazení označuje za obtížný, jelikož velitelé jednotlivých úseků (HZS) měli mnoho práce a do toho byl vznesen požadavek armády na vyčlenění příslušníka HZS k součinnosti při provedení rekognoskace.

Mezi nejnáročnější prvky řadí časový limit, ve smyslu koncentrace mnoha úkolů na dva důstojníky. Druhým limitujícím faktorem bylo počasí, které zejména na konci nasazení komplikovalo průběh prací. Zvýšený nekomfort personálu snižuje efektivitu práce nasazených vojáků v kombinaci se sníženými světelnými podmínkami. Nejedná se však o technické limity nasazené vojenské techniky.

Vyzdvihuje schopnost operativního řešení neočekávaných situací při stavbě, například využití specifikách postupů (příčný posun), případně ve spolupráci s UNOB změny v projektu stavby.⁶³

3.3.2 Komparace s nasazením v Olomouckém kraji

Shodné prvky

Navrátil potvrzuje, že zkušenosti a zejména nasazení 152. ženijního praporu ve Slovinsku tvořily klíčový prvek výstavby organizační struktury odřadu i u 153. žpr v Olomouci. Dále se shoduje v otázce součinnostní spolupráce mezi jednotlivými složkami AČR, včetně Vzdušných sil, Univerzity obrany nebo Vojenské policie. Stejně tak se potvrzuje role samosprávy, která tvořila důležitý prvek při koordinaci prací i finalizaci staveb.

Odlišné prvky

Mezi nejvýznamnější rozdíly patří systém rotací personálu. Odřad 153. žpr využíval pevné týdenní rotace, které usnadňovaly plánování nasaditelnosti vojáků, zatímco 152. žpr byl nucen využívat nepravidelné rotace, z důvodu nedostatečné personální naplněnosti. Navrátil také upozorňuje na vysokou koncentraci úkolů na malý počet důstojníků, což v kombinaci s časovým vytížením mohlo tvořit operační riziko. Za zmínku stojí i fakt, že bechyňskému odřadu velel důstojník v hodnosti kapitán, oproti odřadu olomouckému, kde velel důstojník v hodnosti poručík.

Komparace provedeného výzkumu s rozhovorem v armádním podcastu poukázala na významnou shodu a tím validovala získaná data. Ukázalo se, že 152. žpr definoval standardy, které byly úspěšně aplikovány i v rámci druhého praporu. Odborná stránka

⁶³ Povodně 2024: Spojili svět rozdělený vodou! In: *YouTube* [online]. 17. 12. 2024 [cit. 2026-02-22]. Dostupné z WWW: <https://youtu.be/NbmdB9nd1CU?si=fJ8_LVC21NirUVIg>. Kanál uživatele tvarmycz.

nasazení se jeví jako velice funkční, zejména z důvodu předchozího nasazení ve Slovinsku, zatímco personální stránku značně ovlivnila personální naplněnost jednotlivých útvarů.

3.4 Komparace s nasazeními v minulosti

Povodeň z roku 1997 měla zásadní vliv na všechna nasazení v letech následujících. Klíčovým faktorem byla reakce ve formě tvorby příslušných zákonů, včetně vytvoření integrovaného záchranného systému. Systém varování, systematickosti, ale i rozdělení jednotlivých působností sehrály důležitou roli i v roce 2024. Právě včasné varování a hydrometeorologická předpověď sehrály důležitou roli při přípravě na tuto mimořádnou událost a jsou jedním z faktorů, které ovlivnily konečný stav obětí oproti roku 1997.

Další znatelnou změnou je forma nasazení vyčleněných sil a prostředků AČR. Svou roli zde sehrává celková struktura armády, přechod k profesionalizaci, ale i zrušení záchranných útvarů. Dnešní koncept je budován na menších jednotkách profesionálů s příslušnou odborností, oproti hromadnému nasazování armády jako „levné pracovní síly“ určené k odklizení následků živelní pohromy.

Za shodné lze považovat rozšiřování odborných schopností, kdy se část nasazených vojáků učila za chodu, což byl efektivní způsob rozšiřování know-how jak v roce 2002, tak při nasazení v roce 2024.

Za zmínku stojí porovnání aktuálního stavu ženijního vojska s vyjádřením gen. Sovy z roku 2002. Ten zmiňuje důležitost ženijního (a chemického) vojska při podobných událostech a zároveň dodává, že jsou nedostatečně personálně naplněny a technicky vybaveny. To se nemění ani v současnosti, což potvrzuje nedávná kontrola Nejvyššího kontrolního úřadu z roku 2023, který prováděl kontrolní akci zaměřenou na využívání peněžních prostředků ve prospěch ženijního vojska AČR. I přes to, že na základě realizovaného výzkumu respondenti nedochází k podobným závěrům, tak NKÚ ve své zprávě zmiňuje, že ministerstvo obrany odkládáním realizace nebo rušením investic negativně ovlivnilo schopnost ženijního vojska plnit úkoly k provádění záchranných a likvidačních prací při pohromách a MU. Více než dvě třetiny techniky vyčleňované pro

IZS měly v době kontroly uplynulou dobu životnosti a více než jedna pětina techniky byla neprovozuschopná.⁶⁴

Při porovnání s nasazením v roce 2013 již nejsou patrné zásadní rozdíly oproti současným postupům. Tyto povodně jsou také často jediné, kterých se zúčastnili doposud sloužící vojáci z povolání.

3.5 Diskuze

Cílem této kapitoly je interpretovat zjištěné výsledky z výzkumného šetření, vyhodnotit efektivitu nasazení a identifikovat kritické prvky, které ovlivnily průběh nasazení Povodně 2024. Součástí diskuze je i návrh příslušných opatření pro budoucí nasazení, která mají za cíl posílit akceschopnost ženijního vojska a zefektivnit procesy v podobných krizových situacích.

Výrazný prvek personální oblasti tvoří **koncept silného jádra**. Data potvrzují, že nasazení ženijního odřadu ve Slovinsku v roce 2023 bylo pro rok 2024 zásadním zlomem. Vytvoření mechanismu nabalování know-how, v rámci kterého se zkušenosti šířily na méně zkušené vojáky za chodu, umožnilo efektivní rozšíření potřebných schopností do celé šíře ženijního praporu, vzhledem k poměrně vysoké fluktuaci personálu. Z tohoto důvodu bych navrhoval zachovat tento model předávání zkušeností i pro budoucí nasazení.

Zásadním pozitivním tématem je z mého pohledu **koncept „Kruhu výkonu“**. Zajištění nadstandardního zázemí, jako ubytování, stravování nebo sauna, se ukázalo být klíčovým operačním nástrojem k udržení maximálního výkonu nasazeného personálu. Na základě prokázaného vlivu kvalitního zázemí na výkonnost navrhuji zahrnout do logistických plánů zajištění ubytování v objektech s vyšší úrovní služeb při dlouhodobých nasazeních (například nad 14 dní).

⁶⁴ *Ženijní vojsko pracuje se zastaralou a poruchovou technikou, pontonové mosty neunesou nové tanky, MO však většinu investic do modernizace odložilo. Nejvyšší kontrolní úřad [online] Praha: Nejvyšší kontrolní úřad. 15. 4. 2024 [cit. 2026-03-09]. Dostupné z WWW: <<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/zenijni-vojsko-pracuje-se-zastaralou-a-poruchovou-technikou--pontonove-mosty-neunesou-nove-tanky--mo-vsak-vetsinu-investic-do-modernizace-odložilo-id13930/>>.*

Oproti tomu kontrast v systému rotací mezi 152. a 153. ženijním praporem odhalil limitující faktor nasazení – **personální podstav**. Systém pravidelných týdenních rotací se jeví jako efektivnější způsob nasazení, vzhledem k lepší předvídatelnosti a systematičnosti. Flexibilní model nasazování bych doporučoval využívat jako záložní variantu pro specifické případy. Ukazuje se, že morálka postavená na dobrovolnosti a snaze pomoci je u vojáků vysoká, ale bez personálního naplnění útvarů se jeví jako dlouhodobě neudržitelná a nadměrným způsobem zatěžuje jednotlivce.

V hodnocení technické oblasti dochází ke kontrastu mezi subjektivním hodnocením spolehlivosti a **objektivní zastaralostí techniky**. Oba respondenti shodně popisovali dobrou spolehlivost nasazené techniky spolu s tím, že vojenská technika zdaleka nedosáhla na limity svého využití v prostředí nasazení. Nicméně jak dokládá zpráva NKÚ, technika ženijního vojska je již dávno za dobou životnosti a v mnoha případech se jedná o neprovozoschopnou techniku, což vede k omezení schopností a nasaditelnosti. Tento kontrast přisuzuji tomu, že dotazovaní respondenti nechtěli přistupovat k příliš kritickému pohledu na stav a provozuschopnost techniky, vzhledem k jejich služebnímu zařazení. **Technologický dluh** se projevil i v případě drobného vybavení, zejména měřících přístrojů. Potřebná modernizace a digitalizace těchto činností by zásadním způsobem přispěla ke zvýšení efektivity prováděných prací.

Limity dostupné ženijní techniky (nosnost jeřábu) jasně definují urgenci **modernizace těžké mechanizace**. Pokud by v místě nasazení neproběhla kooperace mezi jednotlivými složkami armády (podpora od CPSS), organické prostředky praporu by v určitých lokalitách nebyly schopny splnit úkol. Proto je nutné zařadit mezi priority nákup těžkých jeřábů s vyšší nosností a dále rozšířit vozový park o nákladní vozidla s hydraulickými rameny, která by zefektivnila manipulaci s břemeny.

Jako důležitý prvek se ukázala **efektivní logistická podpora**, která sloužila jako aktivní prvek podpory nasazených jednotek. Dodávky náhradních dílů, jejich prioritizace, ale i možnost operativních nákupů v místě nasazení zajistily plynulý chod celé operace. Právě možnost operativních nákupů doporučuji zařadit do standardních operačních postupů při podobných nasazeních.

V operační fázi se pozitivně projevila **flexibilita nasazeného odřadu**. Rozhodnutí sloučit dva odřady do jednoho celku se projevilo jako funkční, zejména z důvodu možnosti pružně reagovat na měnící se situaci v místě nasazení. Proto

doporučuji standardizovat tento model organizační struktury odřadu do stálých operačních postupů. Dalším důležitým prvkem byla efektivní **spolupráce s místní samosprávou**. Starostové se projevili jako klíčoví partneři, kteří doplňovali vojenské úsilí. Nastínění drobného omezení, vyplývajícího ze soukromého vlastnictví, částečně odhalilo slabé místo v řešení podobných situací. Toto omezení zapříčinilo nutnost změny plánu výstavby mostu. To nám otevírá otázku nad pravomocemi zasahujících velitelů při výstavbě poškozené infrastruktury.

Závěr

Cílem bakalářské práce je zhodnocení efektivity nasazení ženijního vojska ve třech oblastech při povodních v roce 2024. Práce se zaměřuje na oblast personální, technickou a operační. Právě tyto oblasti pomohly identifikovat klíčové faktory, které ovlivnily průběh a výsledek nasazení. Vedlejším cílem je návrh odpovídajících opatření a doporučení pro budoucí nasazení. Nedílnou součástí práce je komparace tohoto nasazení s nasazeními AČR v minulosti.

V personální oblasti se jako zásadní projevil přenos zkušeností z nasazení ve Slovinsku v roce 2023 v kombinaci s pravidelným výcvikem ženijních specialistů. To mělo vliv na vytvoření silného jádra odborníků, kteří využili efektivního mechanismu nabalování know-how na ostatní příslušníky ženijního praporu. Dalším zásadním zjištěním bylo potvrzení konceptu „Kruhu výkonu“, které poukazuje na přímou souvislost mezi kvalitou zázemí (ubytování, stravování, regenerace) a maximální výkonností vojáků. Jako limitující faktor byl identifikován personální podstav, který ovlivnil systém střídání i délku nasazení personálu. Technická oblast odhalila vhodnost vojenské techniky při podobných typech nasazení, včetně její spolehlivosti, nicméně zásadní roli zde sehrává i schopnost personálu udržet v chodu techniku daleko za hranicí její životnosti. Na tento technologický dluh a podfinancování upozornilo i šetření Nejvyššího kontrolního úřadu. Výzkum jasně ukázal potřebu modernizace těžké techniky, zejména jeřábové techniky a nákladních vozidel, ale i měřících přístrojů. Pozitivně lze hodnotit pružnost logistické podpory a možnosti operativních nákupů v místě nasazení, což vedlo k plynulosti prováděných prací. V operační oblasti se osvědčila organizační struktura odřadu, která dokázala pružně reagovat na měnící se situaci v terénu. Efektivní spolupráce s místní samosprávou, složkami IZS i jednotlivými složkami armády vedla ke splnění všech úkolů souvisejících s nasazením.

Úspěch nasazení Povodně 2024 byl dán především vysokou profesionalitou a motivovaností jednotlivců ve spojení s pružným vedením. Armáda potvrdila svou roli v systému IZS, nicméně je potřeba reflektovat zjištěné nedostatky. Mezi hlavní výzvy patří personální naplněnost ženijního vojska, modernizace těžké techniky i obměna dalšího vybavení za modernější digitální prostředky.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. GERHÁT, I. *Příprava občanů k obraně státu: příručka pro učitele základních škol*. 2. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – Vojenský historický ústav Praha, 2018. 113 s. ISBN 978-80-7278-728-9.
2. HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999. 277 s. ISBN 80-246-0030-7.
3. KAVAN, Š. *Bezpečná společnost – aktuální otázky krizového managementu*. 1. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. 129 s. ISBN 978-80-87472-85-9.
4. KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva I*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011. 109 s. ISBN 978-80-87472-06-4.
5. KAVAN, Š. *Ochrana obyvatelstva II*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2015. 129 s. ISBN 978-80-87472-92-7.
6. KOVÁŘ, M. *Ochrana před povodněmi*. 1. vyd. Praha: TRITON, s.r.o., 2004. 100 s. ISBN 80-7254-499-3.
7. KOVÁŘ, M. *Ochrana před přirozenými a zvláštními povodněmi*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. 39 s. ISBN 80-86640-17-5.
8. MARTÍNEK, B., TVRDEK, J. *Základy integrovaného záchranného systému*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2010. 172 s. ISBN 978-80-7251-338-3.
9. PROCHÁZKOVÁ, D. *Bezpečnost a krizové řízení*. 1. vyd. Praha: Police history, 2006. 255 s. ISBN 80-86477-35-5.
10. PROCHÁZKOVÁ, D. *Bezpečnostní plánování*. 1. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2009. 200 s. ISBN 978-80-86708-80-5.
11. PROCHÁZKOVÁ, D. *Krizové řízení, havarijní plánování a ochrana obyvatelstva*. 1. vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2009. 111 s. ISBN 978-80-86708-86-7.
12. PROCHÁZKOVÁ, D., ŠESTÁK, B., POLÍVKA, L. *Odezva a obnova*. 1. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 2008. 142 s. ISBN 978-80-7251-279-9.

13. REICHEL, J. *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 192 s. ISBN 978-80-247-3006-6.
14. ROUŠAR, J. *Česká republika a její profesionální armáda*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2006. 159 s. ISBN 80-7278-331-9.
15. ROSINOVÁ, M., ŠIMÁK, L. et al. *Ochrana obyvatelstva v případě krizových situací a mimořádných událostí nevojenského charakteru I*. Brno: Tribun EU. 2014. 152 s. ISBN 978-80-263-0721-1.
16. ŘÍHA, M. *Živelní pohromy*. 1. vyd. Praha: ARMEX, 2006. 107 s. ISBN 80-86795-32-2.
17. ŠVAŘÍČEK, R., ŠEĐOVÁ, K. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. 2.vyd. Praha: Portál, 2014, 377 s. ISBN 978-80-262-0644-6.
18. WATTS, C. *Natural Disasters (DK Eyewitness)*. New York: DK Publishing, 2015. 72 p. ISBN 978-1-4654-3809-6.

Elektronické zdroje

1. 15. ženíjní pluk – O nás. Armáda ČR [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2004 - 2025. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://zenijnipluk.mo.gov.cz/o-nas>>.
2. 31. pluk radiální, chemické a biologické ochrany – O nás. Armáda ČR [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2004-2023. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://cbrn-liberec.mo.gov.cz/o-nas>>.
3. Agentura vojenského zdravotnictví – O nás - Zdravotnictví. Armáda ČR [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2004-2025. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://zdravotnictvi.mo.gov.cz/o-nas/agentura-vojenskeho-zdravotnictvi>>.
4. ČESKO. MINISTERSTVO VNITRA. *Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému*. [online]. Praha: Ministerstvo vnitra – Generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky. © 2025. [cit. 2025-11-12]. Dostupné z WWW: <<https://hzscr.gov.cz/soubor/2024-12-17-aktualizace-upp-hzs-cr-fin-pdf.aspx>>.
5. ČESKO, MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ. *Bezpečnostní strategie České republiky 2023* [online]. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, © 2023 [cit. 2025-11-11]. Dostupné z WWW: <https://vlada.gov.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/Bezpecnostni_strategie_2023.pdf>.

6. ČESKO, MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Vyhodnocení povodně v září 2024 – závěrečná zpráva*. [online]. Praha: Ministerstvo životního prostředí České republiky, © 2025 [cit. 2026-08-02]. Dostupné z WWW: <https://www.mzp.gov.cz/system/files/2025-09/mzp_Vyhodnoceni_povodne_v_zari_2024_zaverecna_zprava.pdf>.
7. *Dokumentace IZS - Územně příslušný poplachový plán IZS* [online]. Praha: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru, 2025. [cit. 2025-11-13]. Dostupné z WWW: <<https://hzscr.gov.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Ng%3d%3d>>.
8. *Když vám voda vezme most. Ministerstvo obrany ČR*. [online], Praha: Ministerstvo obrany ČR, [b.r.] [cit. 2026-02-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=996>>.
9. *Koncepce výstavby Armády České republiky 2035*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky – VHÚ Praha, 2024. ISBN 978-80-7278-873-6. [cit. 2025-11-13] Dostupné z WWW: <https://mocr.mo.gov.cz/images/id_40001_50000/46088/KVA__R_2035_Final.pdf>.
10. *Otázky a odpovědi: Pomoc vojáků při povodních – Informační servis. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2025. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/otazky-a-odpovedi:-pomoc-vojaku-pri-povodnich-253856/>>.
11. *Povodeň 2002 – vzpomínka na události před pěti lety. Ministerstvo obrany ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, [b.r.] [cit. 2026-02-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=9637>>.
12. ROHÁČEK, M. Ničivé povodně roku 1997. In: *Počasí a radar* [online]. 7.7.2023. [cit. 2026-02-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.pocasiaradar.cz/zpravy-o-pocasi/pripominame-si-26-let-od-nicivych-povodni-v-roce-1997--924524e0-1706-4db0-8161-696e531177fa>>.
13. *Slovo generála. Ministerstvo obrany ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, [b.r.] [cit. 2026-02-08]. Dostupné z WWW: <<https://www.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=991>>.
14. *Struktura – Velitelství pozemních sil. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, © 2025. [cit. 2025-11-13]. Dostupné z WWW: <<https://acr.mo.gov.cz/struktura/gs/velitelstvi-pozemnich-sil-acr-221600/>>.

15. *Struktura – Velitelství vzdušných sil. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany, © 2025. [cit. 2025-11-13]. Dostupné z WWW: <<https://acr.mo.gov.cz/struktura/generalni-stab/velitelstvi-vzdušnych-sil-86864/>>.
16. TAUBEROVÁ, D. Povodně změnily vnímání armády, míní generál Voznica. In: *Olomoucký.deník.cz* [online]. 22.7.2011 [cit. 2026-02-08]. Dostupné z WWW: <https://olomoucky.denik.cz/zpravy_region/povodne-zmenily-vnimani-armady-mini-general-voznica-30170719.html#:~:text=Na%20pomoc%20povod%C5%88ovou%20vlnou%20posti%C5%BEen%C3%BDm%20obyvatel%C5%AFm%20a,ker%C3%A9%20p%C5%99epravily%20tis%C3%ADce%20osob%20a%20stovky%20tun>.
17. *Ženisté v Bělé pod Pradědem postavili první mostní provizorium – Informační servis. Armáda ČR* [online]. Praha: Ministerstvo obrany ČR, © 2025. [cit. 2025-11-14]. Dostupné z WWW: <<https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/zeniste-v-bele-pod-pradedem-postavili-prvni-mostni-provizorium--254028/>>.
18. *Ženíjní vojsko pracuje se zastaralou a poruchovou technikou, pontonové mosty neunesou nové tanky, MO však většinu investic do modernizace odložilo. Nejvyšší kontrolní úřad* [online] Praha: Nejvyšší kontrolní úřad. 15. 4. 2024 [cit. 2026-03-09]. Dostupné z WWW: <<https://www.nku.cz/cz/pro-media/tiskove-zpravy/zenijni-vojsko-pracuje-se-zastaralou-a-poruchovou-technikou--pontonove-mosty-neunesou-nove-tanky--mo-vsak-vetsinu-investic-do-modernizace-odložilo-id13930/>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 239/2000 Sb., ze dne 28. června 2000, o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s 3461-3474. Dostupné z WWW: <<https://www.e-sbirka.cz/sb/2000/239?zalozka=text>>.
2. ČESKO. Zákon č. 219/1999 Sb., ze dne 14. září 1999, o ozbrojených silách České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1999, částka 76. Dostupné z WWW: <<https://www.e-sbirka.cz/sb/1999/219?zalozka=text>>.

Ostatní zdroje

1. Rozhovor s mjr. Ing. Tomášem Herkou, náčelníkem štábu 152. ženijního praporu, ze dne 12. 2. 2026.
2. Povodně 2024: Spojili svět rozdělený vodou! In: *Youtube* [online]. 17. 12. 2024 [cit. 2026-02-22]. Dostupné z WWW: <https://youtu.be/NbmdB9nd1CU?si=fJ8_LVC21NirUVIg>. Kanál uživatele tvarmycz.
3. Interní dokumenty AČR.

Seznam zkratek

AČR – Armáda České republiky

CBRN – Chemické, biologické, radioaktivní a nukleární hrozby

CPSS – Centrum podpory speciálních sil

ČHMÚ – Český hydrometeorologický ústav

HZS – Hasičský záchranný sbor

KOPIS – Krajské operační a informační středisko

KS – krizový stav

MU – mimořádná událost

MS – mostová souprava

NATO – Severoatlantická aliance

NKÚ – Nejvyšší kontrolní úřad

NGŠ – Náčelník Generálního štábu AČR

NOPIŠ – Národní operační a informační středisko

OPIS – Operační a informační středisko

PČR – Policie České republiky

PTS-10 – pásový obojživelný transportér

Ř KVV – ředitel Krajského vojenského velitelství

SaP – síly a prostředky

SSHR – Správa státních hmotných rezerv

TMS – těžká mostová souprava

UDS – univerzální dokončovací stroj

UNOB – Univerzita obrany

VeOper – Velitelství pro operace AČR

VeTerS – Velitelství teritoriálních sil

ZaL práce – záchranné a likvidační práce

ZZS – Zdravotnická záchranná služba

žpr – ženijní prapor

Seznam obrázků a tabulek

Obr. 1 Postup k vyčlenění jednotek AČR. Zdroj: vlastní zpracování	23
Obr. 2 Časová osa nasazení. Zdroj: vlastní zpracování	31
Obr. 3 Struktura velení a řízení. Zdroj: vlastní zpracování.....	31
Obr. 4 Kruh výkonu. Zdroj: vlastní zpracování	38
Obr. 5 Struktura velení ÚU. Zdroj: vlastní zpracování.....	43
Tab. 1 Krizové stavy	15

Seznam příloh

Příloha č.1 – Struktura rozhovoru

Přílohy

Příloha č. 1 – Struktura rozhovoru

ÚVODNÍ ČÁST

Funkce / zařazení:

Organizace /jednotka:

Délka služby / praxe v dané oblasti:

ZÁKLADNÍ INFORMACE

1. Jakým způsobem se vaše jednotka zapojila do řešení následků povodní v roce 2024?
2. V jaké oblasti nebo lokalitě jste působil?
3. Jaké hlavní úkoly vám byly svěřeny (např. evakuace, stavba mostů, odklizení sutin, čerpání vody apod.)?
4. Jak dlouho trvalo vaše nasazení a kolik osob / techniky se ho účastnilo?

PERSONÁLNÍ OBLAST

5. Jak hodnotíte odbornou připravenost a kvalifikaci nasazeného personálu (úroveň výcviku, specializace, zkušenosti)?
6. Jakým způsobem jsou plánovány počty nasazeného personálu a mechanismy k zajištění plynulé rotace vojáků při nasazení?
7. Jak se do nasazení promítly zkušenosti z předchozích nasazení nebo cvičení?
8. Jak hodnotíte flexibilitu a adaptibilitu personálu při nenadálých situacích (nedostatek materiálu, techniky, počasí)?
9. Setkal jste se s omezeními (zdravotními, fyzickými, psychickými), která se u vojáků projevila při nasazení?
10. Jakým způsobem bylo zajištěno stravování a ubytování nasazených jednotek a jak ho hodnotíte?
11. Jak na vás působila motivovanost a ochota vojáků při nasazení?

12. Setkal jste se s jinými omezeními, která bránila efektivnímu nasazení personálu?

TECHNICKÁ OBLAST

13. Byla k dispozici potřebná technika pro plnění úkolů (množství, potřeby vs. reálné počty)?

14. Jak hodnotíte technickou připravenost nasazené techniky (poruchovost, spolehlivost, údržba)?

15. Hodnotíte nasazenou techniku jako vhodnou do specifického terénu spojeného s plněním povodňových úkolů?

16. Jak byla zajišťována technická podpora nasazených jednotek (rychlost logistiky, PHM, servis)?

17. Jakým způsobem bylo zajištěno shromažďování a střežení vojenské techniky?

18. Setkal jste se s jinými omezeními, která bránila efektivnímu využití technických prostředků?

OPERAČNÍ OBLAST

19. Jakým způsobem probíhalo vyrozumění o nasazení a s ním spojeném operačním úkolu?

20. Za jak dlouho byla jednotka připravena k přesunu do oblasti působení?

21. Jakým způsobem byla koordinována činnost AČR s IZS na místě?

22. Měl jste dostatečné informace o situaci v oblasti působení?

23. Vznikly nějaké problémy při koordinaci s IZS?

24. Jak hodnotíte efektivitu prováděných činností (odklízení sutin, stavba mostů)?

25. Jaká byla úskalí měnících se podmínek na místě? (nepřístupný terén, nové požadavky)?

26. Jak byste případně porovnal toto nasazení s předchozími, kterých jste se účastnil?